

TISKOVINA

Poština plačana pri pošti Slovenj Gradec

let: XLVI | november 2014 | številka: 11

Cena: 2,92 EUR

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

Viharnik

• Gozdarstvo • Gozdno-lesna veriga • Kmetijstvo • Veterina • Čebelarstvo • Zdravstvo

• Leto je naokoli • To smo mi • Malha smeha • Razširimo obzorja • Prgišče zgodovine

Listnica uredništva

GG pod vodstvom Silva Pritrznika nadaljnjih pet let

Bojana Jordan, univ. dipl. inž. ekon.

Prvi kolegij v novem mandatu je direktor Silvo Pritrznik organiziral v večnamenski stavbi na Kopah, ki jo je zgradila Lesoteka hiše. Foto: Marta Krejan Čokl

Splošno razširjeno je prepričanje, da so vodje, menedžerji podjetja odgovorni za skoraj vse. Menedžer je tisti, ki mora prevzeti krivdo za vsak spodrslijaj, po drugi strani pa je tudi tisti, ki prejme zaslugo za vsak uspeh. V skladu s tem se seveda vsa pozornost usmerja in osredotoča le na delovanje menedžmenta. In sicer na vedenje menedžerjev, njihov stil vodenja ter na njihovo sposobnost učinkovitega motiviranja, delegiranja, organiziranja, načrtovanja, ohranjanja kondicije, plesanja, petja ...

Vendar, ali ni menedžment samo del celote? Za zagotovitev preživetja v današnjih poslovno težkih časih ne zadostujeta le pripadnost in enotnost lastnikov in menedžerjev. Nujna je celovita pripadnost vseh zaposlenih, vseh članov neke skupine, družbe.

Popolnoma sem prepričana, da je uspeh ali podjetja, ekipe, tima ali družbe nasploh odvisen tako od dobrih voditeljev kot od osebja – zaposlenih, igralcev, občanov, državljanov. Predvsem pa njihovega medsebojnega sodelovanja.

V življenju radi vlečemo vzporednice. Kot je bistveno v športu, da se doseže kar najboljši možni izid z mobilizacijo energije vseh igralcev, trenerja in osebja kluba v smeri doseganja posameznih točk in zmage, velja isto tudi za podjetja. Cilj je mobilizacija vseh vpletenih v smeri zagotavljanja uspešne prihodnosti. Kadar ljudje v uspešnost bodisi ekipe, podjetja ali družbe vlagajo svoje najboljše moči, nastane posebna vrsta osebne pripadnosti. To pa je tisto, kar ustvarja dobrega zaposlenega, dobrega igralca, dobrega državljana. Tovrstna kultura je nujna, če želimo, da je podjetje uspešno.

V Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec je bila v novembru že tretjič zapored podana zaupnica nadaljnjemu petletnemu mandatu na mestu direktorja Silvu Pritrzniku. Biti dober voditelj je prav gotovo izziv že v manj zahtevnih časih, kot so današnji. In še posebej v negotovi prihodnosti. Silvo Pritrznik s svojim načinom delovanja, kulturo dialoga in medsebojnega spoštovanja prav gotovo upravičuje podeljeno zaupnico. Odlikuje ga pozitivno razmišljanje, iskrenost, strast do svojega posla, spodbuja komunikacijo med sodelavci, zaposlene spodbuja na vsakem koraku in je tako vzor kot navdih celotnemu podjetju. Jasno je, da se poslovno okolje in delovne situacije nenehno spreminjajo, stres nemaleokrat pripelje do težav. In nemoogoče je vedno ohraniti mirno kri in upoštevati vsa priporočila, kako ostajati vedno v "sedlu". Naš direktor je pri tem hkrati tudi naš učitelj. Ob njem postajamo tudi mi pozitivni, skušamo slediti iskrenosti in resnici, usmerjamo oči v svetlo prihodnost naše poslovne dejavnosti. Zavzetost, motivacija, skupen cilj, timsko delo, soodgovornost, uživanje pri delu so stvari, ki so del vsakdanjika Silva Pritrznika. In naša odgovornost je, da delujemo enako.

Lipe so ponovno zadihale

Obrezovanje zavarovanih lipovih dreves

Marta Krejan Čokl, prof.

Foto: arhiv Gale

Žled, ki je zadnjo zimo prizadel Slovenijo, je prizadel tudi veliko dreves, ki spadajo pod naravne vrednote. Tako so bile poškodovane tudi zavarovane lipe ob cerkvi sv. Urha na Strojni in ob cerkvi sv. Marjete v Kotljah. Poškodbe na drevesih zaradi žleda pa tudi starost dreves, menda bi naj imela največje celo čez 300 let, puščajo sledove. Zato je bil po strokovnem ogledu arboristke Tanje Grmovšek sprejet sklep o načinu sanacije, ki so jo izvedli drevesni plezalci iz podjetja Gaia iz Maribora.

Čeprav so bile letošnje vremenske razmere precej neugodne za tovrstna dela, so v septembru in oktobru drevesa vendarle obrezali. Ena od lip na Strojni je bila sicer odstranjena že pred časom, saj je ogrožala bližnjo hišo, med preostalimi štirimi pa je ena precej poškodovana. Deloma jo je poškodovalo neurje, ki je povzročilo zlom glavnega vrha, deloma pa požar, ki je poškodoval spodnji del

Pomembno je kvalitetno orodje.

Pod lipami v Kotljah je zdaj bolj varno.

drevesa, kjer je sedaj velika luknja. Kljub vsemu so ji drevesni plezalci z obrezanjem in čiščenjem namenili še nekaj let, vsekakor pa bo prej ko slej treba razmisliti o odstranitvi drevesa in nadomestni saditvi. Dve drevesi, eno na Strojni in eno v Kotljah, sta bili precej poškodovani zaradi žleda, saj se je polomila skoraj polovica vej, nekatera drevesa pa ogroža tudi belo omelo, ki je drevesni parazit in ga je treba sproti odstranjevati. V začetni fazi ga prenašajo ptice, vendar se sčasoma začne samostojno prenašati po drevesu in okužene veje začnejo odmirati. Eno od dreves na Strojni je bilo še posebej obloženo z belim omelom, vendar ga je izvajalcem del z veliko truda uspelo vsaj začasno odstraniti. Težava pri sanaciji dreves je bila tudi neposredna bližina pokopališča, saj je bilo treba grobove pod drevesi zavarovati pred padajočimi vejami,

večje kose pa pritrditi in spuščati na tla s škripcem. Dela na drevesih so se izvedla brez kakšne posebne mehanizacije, saj je izvajalec za celotno sanacijo lahko uporabil le tehniko drevesnih plezalcev, kjer se vsa dela opravijo ob varovanju z vrvmi in različnimi vravnimi tehnikami. Odstranjeno vejevje se je zmlelo, večji kosi pa bodo greli peči sosedov.

Drevesni plezalec in alpinist Boris Strmšek je ob tem povedal: "Drevesa so bila precej poškodovana, zato je bilo treba nekaterim odstraniti nekoliko večje število vej, kar pomeni precejšnje zmanjšanje listne mase. Tista bodo verjetno naslednje leto nekoliko močnejše pogнала. Zaradi precejšnje višine, najvišja drevesa so visoka okoli 25 metrov, in polomljenih vej, je bilo plezanje povsem do vrhov dokaj zahtevno. Drevesa so sestavljena iz več vrhov, vselej pa seveda splezamo le tako visoko, da je še varno. Ob tem ne gre brez kvalitetne opreme, tako za plezanje po drevesu kot tudi za samo obrezovanje. Ker smo odstranili del vejevja, bodo sedaj drevesa bolj zračna, kar pomeni, da je manj možnosti, da jih polomi veter. Drevo s svojo krošnjo je namreč kot jadro. Več ima lukenj, lažje piha veter skozenj in manj je možnosti, da polomi veje ali celo deblo. Smo pa ob pregledu na enem od dreves v Kotljah našli tudi večje luknje, kar je treba še raziskati in preučiti. Če se bo stroka odločila, da predstavlja nevarnost, ga bo treba žal odstraniti. Bomo pa dve drevesi zaradi večje varnosti tudi povezali s posebnimi statičnimi vrvmi za drevesa, kar precej zmanjša možnost za odlom katerega od vrhov. Občutek visoko v krošnji pa je res enkraten, saj so drevesa zares mogočna in upam, da bodo vsaj tista najbolj zdrava še dolgo stala in kljubovala tako človeku kot tudi vremenskim razmeram. So pa sedaj seveda precej varnejša za okolico in predvsem promet ter ljudi, ki so občasno pod njimi."

Obrezovanje dreves nikakor ni preprosta naloga, kar je pogosto možno videti v mestih in naseljih, ko izvajalci

drevesa predvsem "obglavijo" oziroma jih pretirano skrajšajo in skoraj v celoti odstranijo najbolj vitalne veje. O tem ima svoje mnenje tudi Boris Strmšek:

"Obglavljanje dreves je velika težava v urbanih okoljih. Drevesa so na tak način veliko bolj izpostavljena propadanju, saj veliki rezi pomenijo večinoma večjo možnost za trohnobo. Obenem drevesa prav na oslabljenih delih nato poženejo veje, ki rastejo in se debelijo zelo hitro. Močne veje na slabi osnovi pa pomenijo nevarnost za okolico, saj so občutljive na veter, žled, sneg, skratka na vse obremenitve. Hitra rast pomeni tudi večje stroške, saj je treba drevesa obrezovati na krajše časovno obdobje. Pogosto močno

Drevesni plezalci so obrezali in sanirali lipe na Strojni.

obglavljena drevesa že v treh do štirih letih presežejo svojo prejšnjo višino in so spet nekemu v napoto, ker so visoka. Ob normalnem vzdrževanju in strokovnem obrezovanju odraslega drevesa sedem do deset let ni treba obrezovati. Varnost in stroški pa so seveda zelo pomembni dejavniki, ko se odločamo o vzdrževanju dreves v urbanih okoljih. Na žalost se pri nas pogosto odločamo na kratek rok. Nekaj na hitro narejeno in s tem ceneje je seveda za večino bolj sprejemljivo, o kvaliteti in strokovnosti pa se le redki sprašujejo. Vselej se je pač treba odločiti, ali bomo imeli v svoji okolici zdrava drevesa estetskega videza ali pa bomo živeli z drevesnimi amputiranci. Še posebej moramo biti na to pozorni, ko gre za redka ali zaradi svoje starosti, višine in debeline posebna drevesa. Takšen primer so tudi lipe na Strojni in v Kotljah ter še veliko dreves, ki spadajo med naravne vrednote. V tujini je arboristika in s tem strokovna skrb za drevesa veliko bolj razširjena, pravzaprav je to precej velika industrija. Pri nas se tega še vedno učimo in žal je še vedno veliko nestrokovnih posegov. Se pa počasi stvari obračajo na bolje, predvsem zaradi osveščanja javnosti in tistih, ki odločajo o vzdrževanju mestnih dreves."

Informativni gozdarski storži v oktobru 2014

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd.
ZGS OE SG

Oktober ali vinotoč je bil vendarle bolj suh kot deževen september. V koroški regiji so se v prvi polovici oktobra padavine pojavljale lokalno v obliki kratkotrajnih neviht. Močnejše padavine smo imeli v noči z 21. na 22. oktober. Po 2. uri 22. oktobra sta močne nalive spremljala tudi močnejši veter in grmenje. Zrak se je ohladil, višje je snežilo. Po 3. uri zjutraj je bila Uršlja gora že bela. Snežilo je nad 800 metri nadmorske višine. Bel je bil tudi Kremzarjev vrh na Pohorju. Višje je zapadlo 20 cm snega (Zadnji travnik na Olševi, Mulejev vrh na Mislinjskem Pohorju). Zaradi še toplih tal je sneg hitro kopnel, beli so nekaj časa ostali Kredarica in višje ležeči predeli. Nalivi pri nas 22. oktobra niso povzročili večjih težav, veter je podrl posamezna drevesa. Večje težave so imeli na območju Polhograjskega in Škofjeloškega hribovja, kjer so hudi nalivi povzročili zelo hude nevšečnosti tudi nižje ležečim predelom. Strugo so prestopili Gradaščica in drugi potoki ter poplavlili posamezne predele Ljubljane. Najhuje je bilo na Viču. Zalilo je veliko hiš, zalitih je bilo veliko avtomobilov, poplavljeni so bila tudi polja. Jasno in delno jasno vreme

Smrekova sušica za ptiče (24. 10. 2014)

Zbor lovcev po končanem skupnem lovu na Komisiji na Pohorju

je prevladovalo od 9. oktobra dalje, razen v omenjenih treh dnevih. Več sonca je bilo v višjih predelih, saj se je v jutranjih in dopoldanskih urah pogostokrat v Mislinjski in Dravski dolini zadrževala megla. Bolj toplo je bilo v drugi tretjini meseca. Najnižje oktobrske dnevne temperature so bile na Koroškem od 2 (28., 29., 31. 10.) do 16 °C (9., 14., 17. 10.). Sončni žarki so ogreli zrak celo nad 20 °C. Najvišje dnevne temperature zraka so bile v oktobru od 7 do 25 °C (13. 10.).

Sonce je delno osušilo v septembru namočena tla. Kmetje so lahko pospravili koruzo na poljih, pohiteli so tudi s košnjo in baliranjem trave. Živahno je bilo tudi v gozdu. Lastniki gozdov in izvajalci del so urejevali sečišča v po žledu poškodovanih gozdovih. Revirni gozdarji so izvajali kontrolo sečišč. V predelih, kjer ni bilo žleda ali pa ta ni povzročil škode, so izvajali redno odkazilo v okviru načrtovanega poseka. Kljub mokremu vremenu so se na izpostavljenih predelih pojavile posamezne lubadarke. **Naslednje leto bomo morali biti zelo pozorni na morebitno razmnožitev podlubnikov in pojava lubadarskih žarišč, ker je v gozdovih kljub hitri in dobro izvedeni sanaciji po žledu poškodovanih gozdov v njih še veliko delno poškodovanega in slabše vitalnega drevja. Poškodovana in manj vitalna drevesa so zelo dobra vaba za podlubnike, ob ugodnih klimatskih razmerah bodo pogoji za njihovo namnožitev zelo dobri!**

Po oceni gozdarjev Zavoda za gozdove OE Slovenj Gradec je do 17. oktobra 2014 bilo posekano in spravljeno do kamionske ceste 85% v območju poškodovanega drevja. Ocenjena količina za posek po žledu poškodovanega drevja je 222.000 m³. Večji del neposekanega drevja predstavljajo listavci in iglavci v težko dostopnih predelih. Treba je bilo in še bo zgraditi kakšno vlako za lažje in varno spravilo lesa. Da je realizacija poseka poškodovanega drevja v naši območni enoti tako visoka, so

pripomogli predvsem vestni lastniki gozdov in izvajalci gozdarskih del, ki so resno upoštevali navodila in nasvete revirnih gozdarjev in drugih gozdarskih strokovnjakov. Koroškim kmetom skrb za gozd ni deveta briga, saj so ti tradicionalno navezani na gozd. Javno je treba pohvaliti tudi revirne gozdarje, še posebno tiste, katerih revirji imajo veliko poškodovanih gozdov, ki so vložili veliko truda in energije pri odkrivanju in evidentiranju poškodovanega drevja. Lastniki gozdov so dobili samo individualne odločbe za posek in gojitveno varstvene ukrepe. Pomagali so tudi pri izbiri izvajalcev sečnje in spravila lesa.

Zaradi zgodnjega odganjanja poganjkov na drevju (tla letos niso bila zmrznjena) in klimatskih razmer se je vegetacijska doba začela zaključevati že v septembru in oktobru. V oktobru je večina listavcev že odvrгла listje. Brez iglic so že posamezni macesni. **Vegetacijska ali rastna doba je čas v letu, ko rastlina intenzivno raste. Odvisna je predvsem od povprečne dnevne temperature zraka v spomladanskem in jesenskem času (meritveni prag nad 5 °C in pod njimi). Vsaka drevesna vrsta ima točno načrtovan rastni urnik, ki ga prilagaja danim razmeram na svojem rastišču.**

Tako je začelo odpadati listje na sadikah (predvsem na gorskih javorjih) prej kot prejšnja leta tudi v drevesnicah. Jesenska sadnja je bila možna že v oktobru.

V oktobru smo gozdarji javne gozdarske službe načrtovali tudi sadnjo sadik, za katere so zbrali denar s pomočjo projekta "Obnovimo slovenske gozdove" slovenski taborniki. Ti so v bližini Logatca nekaj sadik posadili že v oktobru, druge pa bodo ob pomoči prostovoljcev in s strokovno pomočjo gozdarjev posadili v novembru. Vseslovenska akcija saditve je bila načrtovana 15. novembra, v primeru slabega vremena pa 22. novembra. Vseslovenski akciji so se pridružili tudi koroški gozdarji in taborniki (sadjnja v KE

Lovska koči na Mulejevem vrhu na mislinjskem Pohorju (24. 10. 2014)

Izvršena obžetev tulcev z zaščitnimi sadikami

Slovenj Gradec – Legen, Mislinjska Dobrova).

Veliko časa so porabili revirni gozdarji tudi za obnovo in posodobitev gozdnogojitvenih načrtov najbolj poškodovanih gozdov, kjer je načrtovana sanacija. Posamezni gozdnogojitveni in varstveni ukrepi ter izgradnja in popravilo vlak bodo sofinancirani iz programa za razvoj podeželja (PRP).

15. oktobra 2014 je bila v prostorih KE Radlje javna predstavitev Gozdnogospodarskega načrta Radlje – desni breg za vse uporabnike gozdnega prostora na pohorskem delu gozdov radeljske enote ZGS. **GGN GE Radlje – desni breg velja za obdobje desetih let (2014–2023)**. Prisotni so lahko podali tudi svoja razmišljanja o načrtu.

Med gozdnogospodarsko načrtovanje spada tudi načrtovanje upravljanja z divjadjo. **Zato gozdarji in lovci tesno sodelujejo pri načrtovanju populacije posameznih živalskih vrst v gozdni krajini in vzdrževanju njihovega življenjskega prostora.** Eden od ukrepov za vzdrževanje ravnotežja številčnosti posameznih živalskih vrst po starostni in spolni strukturi je ob pomanjkanju naravnih selektorjev (zveri) tudi odstrel. 24. oktobra 2014 so lovci Lovišča s posebnim namenom (LPN Pohorje) v lovskem revirju Komisija organizirali skupni lov. Med povabljenimi na lov v državno lovišče so bili tudi še aktivni in upokojeni gozdarji lovci. Lova sta z veseljem udeležila nekdanji gozdarski in lovski inšpektor Drago Križan in nekdanji vodja vodja odseka za gozdne živali v OE Slovenj Gradec Tone Pridigar. Skupni lov ni bil namenjen samo izvršitvi načrtovanega odstrela divjadi, temveč tudi izmenjavanju strokovnih mnenj o načrtovanju z gozdnim prostorom in gozdnimi živalmi.

Sorazmerno lepo vreme je mnoge privabilo v naravo. Med njimi so bili tudi šolarji, ki so jih gozdarji v času naravoslovnega dne vodili po učnih in drugih gozdnih poteh.

Zasneženo Pohorje z Mislinjske Dobrove (22. 10. 2014)

Pogled na zasneženo Uršljo goro (22. 10. 2014)

Kmetica leta 2014 je Korošica Milka Podričnik

Martina Cigler, dipl. inž. agr.

Skozi vsa stoletja so kmečke žene držale tri vogale domačije, bile so žene, matere, gospodinje, dninarke in vse so se trudile, da njihove družine ne bi ostale lačne in bose. Včasih z nečloveškimi napori, ki si jih danes, ko je način življenja čisto drugačen, sploh ne znamo predstavljati. Tudi mnogi pisatelji so radi opisovali kmečko ženo; konec koncev smo vsi otroci kmečkih mater in kmetijstvo je tradicija naše dežele. Iz nekdanjega življenja v ozadju so se kmetice začele zavedati, da niso le stranski tir v družini, in se povezovati v razna društva. Začele so opozarjati na svojo vlogo, se izobraževati, aktivno organizirati razne dogodke, tečaje, udeleževati so se začele ekskurzij in še danes marsikje podpirajo tri vogale družinske hiše. In kar je najpomembnejše: mladim rodovom dajejo zgled, da je lahko poklic kmetice lep in prav tako spoštovan kot katerikoli drugi poklic. Ena takšnih žena je tudi članica Društva kmetič Mežiške doline Milka Podričnik, ki je osvojila letošnji naziv kmetica leta, kar je vsekakor v ponos koroški deželi.

Od kdaj je vaše življenje povezano s kmetovanjem?

Pred 32 leti sem prišla na kmetijo na Lom nad Mežico, pred tem pa sem živela

Na izboru kmetice leta sta se z Milko ponosno fotografirala tudi mežiški župan Dušan Krebel in njegova žena.

na domači kmetiji nad Prevaljami. Ostala sem doma na kmetiji, medtem ko mož hodi ves čas v službo.

V obdobju, odkar živim tukaj, so se nama z možem rodili trije otroci.

Kje leži vaša kmetija in s čim vse se ukvarjate? S tem mislim tudi vaše hobije in posebnosti na kmetiji, kamor zagotovo sodi vinska trta častljivega obsega.

Kmetija leži na Lomu nad Mežico na nadmorski višini 600 m. Pridelujem vso zelenjavo za doma, v veliko veselje so mi rože na vrtu in na oknih, pozimi kaj spletem, kvačkam, rada pečem in kuham pa tudi pazim triletnega vnuka.

Na kmetiji se ukvarjamo z rejo krav dojlj, imamo pujske za domačo oskrbo, prav tako tudi kokoši in zajce. Bolj za veselje pa imamo še psa, muce in konja. Kadar imamo dovolj mleka, izdelujem sir in skuto, drugače pa to predelajo telički.

Posebnost na naši kmetiji je trta izabela, ki ima na svojem najdebelejšem

delu kar 109 cm premera. Razteza se čez polovico hleva v dolžini 37 m. Letno s trto pridelamo okoli 250–300 litrov vina, grozdnega sirupa in sokov.

Moj najljubši hobi v zadnjem obdobju je folklor, za ostale stvari pa ponavadi zmanjka časa.

Ob prostem času grem rada kam na izlet, na sprehod ob večerih ali v gobe. Veliko prostega časa pa mi vzame tudi sodelovanje pri različnih dejavnostih v sklopu Društva kmetič Mežiške doline.

Kaj ste v članstvu Društva kmetič Mežiške doline pridobili, videli in organizirali?

V okviru društva sem pridobila v prvi vrsti veliko poznanstev in prijateljev. V sklopu tečajev, ki jih je društvo organiziralo, sem pridobila znanje iz osnov računalništva in kvačkanja. Delali smo ikebane, rože iz krep papirja in najlonskih nogavic, na različnih tečajih peke in kuhanja pa smo izpopolnili še druga znanja.

Predvsem pa sem v okviru Zveze kmetič obiskala Anglijo, kar mi sicer brez sodelovanja v društvu verjetno ne bi uspelo. Čez vsako leto imamo z društvom vsaj en izlet po Sloveniji ali Avstriji, gre tako za ekskurzije kot tudi za planinske izlete, tako da je vedno za vsakega nekaj.

V zimskem času pa so na sporedu društva vedno predavanja o različnih tematikah ter obvezne tekme v sankanju.

V neokrnjeni naravi v okolici vaše kmetije si človek lahko spočije dušo. Kaj ponujate in priporočate obiskovalcem?

V naši okolici je predvsem veliko možnosti za pohodništvo in kolesarjenje, na kmetiji je lep razgled na goro Peco ter dolino Podjuno.

Predvsem lahko obiskovalci poskusijo domače dobrote ter tudi domače sokove,

Kmetica leta s svojimi vnuki

vino in mošt iz domačega neškropljenega sadja.

Ste čisto blizu meje. Ali sodelujete s sosedi iz Avstrije?

Res smo čisto ob državni meji, saj velik del posestva meji na Avstrijo, a se kljub temu ne poznamo s prav vsemi sosedi. Nekaj poznanstev pa je nastalo zaradi našega psa Mika, ki je hodil v svate čez mejo. Pravzaprav na oni strani meje poznajo bolj njega kot nas.

Kaj vam pomeni naziv kmetice leta in kako je potekal izbor.

Izbor je potekal na podlagi prijav, ki so jih komisiji poslala društva sama. Komisija je izbirala na podlagi življenjepsov in predstavitev, s tem da jim imena kandidatki niso bila poznana in so tako ocenjevali le delo v društvih, v Zvezi kmetov ter udeleževanja na drugih področjih.

Naziv pomeni priznanje za vse dosežane delo in spodbudo za naprej, predvsem pa trenutno pomeni še eno dodatno obveznost.

Kakšne dolžnosti vas čakajo kot kmetico leta?

Jih še ne poznam najbolje. Nekaj jih je bilo najprej v zvezi z mediji, predvsem pa bo šlo v vsakem primeru za promocijo kmetij in vlogo žensk na njih.

Kako boste promovirali tradicijo kmetovanja in vlogo kmečkih žena na Koroškem in širše iz preteklosti v sedanost?

Poskušala se bom udeleževati na vseh področjih, kjer sem se že do sedaj, predvsem pa se bom poskušala udeležiti vseh prireditev, na katere me bodo povabili. Želim pa si, da bi se dalo pri vsem tem poudariti pomen domače, zdravo pridelane hrane.

Kaj bi sporočili kmečkim ženam in njihovim možem ter bralkam in bralcem Viharnika?

Tisti, ki imajo interese, povezane z naravo, domačimi načini predelave hrane in drugimi običaji, ki na podeželju niso zamrli, naj se včlanijo v društva, saj bodo poleg prijateljev imeli možnosti pridobitve nešteti znanj na raznih tečajih, v določene aktivnosti pa lahko vključijo tudi cele družine.

Vsi ostali pa pojdite v naravo, uživajte v svežem zraku in poskusite zdravo, gensko nespremenjeno sadje in zelenjavo.

Milki Podričnik iskrene čestitke za prisluzen naziv! Uspešno kmetovanje še naprej ji želi tudi uredništvo Viharnika.

"Kdor pridno seje, bogato žanje"

Nevenka Knez

Foto: Marica Hovnik

Vodovska bica Pavla je še posebej vesela, kadar lahko sadove svojega truda in dela na kmetiji deli s svojimi najdražjimi. Te dni je vsakega obiskovalca rada povabila v hlev, v katerem se je na njegovo presenečenje kar trlo majhnih pujskov, ki so se vsak po svojih močeh trudili priti do seskov mame svinje. A nazadnje so nekateri vedno ostali nepotešeni in lačnih trebuščkov, saj jih je bilo za eno mamo enostavno preveč.

Pri Vodovniku na Vrhah je namreč svinja skotila kar osemnajst mladičev. Lepo število, ki pa terja veliko skrbi, da lahko vsi preživijo. Za to je najbolj zaslužna Vodovska bica Pavla, ki jih vztrajna in

požrtvovalna hrani kar po steklenički. Kljub veliko dela je ne skrbi, da ne bi zmogla, saj ji pri tem velikodušno priskoči na pomoč desetletni vnuk Nejc.

V januarju naslednje leto bo bica Pavla dopolnila 88 let, a jih njen vedno nasmejani obraz ne kaže toliko. Vodovsko bico namreč še vedno žene silna volja do dela, ki ga je vajena na svoji rodni kmetiji, kamor se je priženil tudi njen mož in kjer je skrbela za svojih osem otrok. Zato se ni čuditi, da kar ne more iz svoje kože, ne da bi prevzela katerega od kmečkih opravil.

Še vedno jo pot vsak dan zanese v hlev, kjer krmi prašiče in skrbi za številni naraščaj; njen trud pa je ob zadovoljnem pogledu na veliko prašičjo družino zares poplačan. Še vedno se rada vrti po kuhinji, iz katere pogosto zadiši po domačih dobrotah, ki jih pripravljajo njene delovne roke, vse izpod spretnih prstov pa zna začiniti s pravo mero ljubezni. Da bi Vodovski bici zdravje še naprej tako služilo in bi nam lahko bila s svojo vitalnostjo še dolgo dober zgled!

Majhna neboljena bitja, ki že bijejo bitko za preživetje, glede na to, da je premalo seskov za vse.

Vodovska bica nam rada pokaže svoje prašiče

Prezimovanje kopenskih želv

Martina Sušec Valentar, dr. vet. med.,
VP Radlje ob Dravi.

Hibernacija ali zimsko spanje (latinsko hibernus – zima) je stanje telesne neaktivnosti živih bitij, pri katerem se umiri srčni utrip, zniža telesna temperatura, presnova se upočasni, vse to z namenom zmanjšati porabo energije predvsem v zimskem času, ko ni zadostnih virov hrane.

Takrat se živali upočasnijo metabolizem, ki vodi do zmanjšanja telesne temperature. Hibernacija lahko traja več dni ali tednov, odvisno od živalske vrste, temperature okolice in letnega časa.

Hibernirajo samo srednje velike živali, težke vsaj nekaj sto gramov, ki lahko shranijo dovolj energijskih rezerv za "prebujanje". Hibernacija živalim omogoča preživetje, kadar v okolju ni dovolj hrane, značilna pa je za živali, ki živijo v hladnejšem podnebju, in za živali z nestalno telesno temperaturo, med katere sodijo tudi želve. Začetek novembra predstavlja obdobje, ko se hibernacija začne in ta neaktivnost traja vse tja do konca februarja, odvisno od vrste želve in okolja, v katerem prebiva. Pri nas je največ želv naslednjih vrst: mavrska želva (*Testudo graeca*), grška želva (*Testudo hermanni*), širokoroba želva (*Testudo marginata*) in ruska želva (*Testudo horsfieldii*).

Za hibernacijo se odločimo na podlagi splošnega zdravstvenega pregleda pri gojitelju oz. veterinarju, ki bo odločil, ali je želva v primernem stanju oz. kondiciji.

Živali, mlajše od treh let, naj ne hibernirajo, enako velja za želve, ki niso v dobri kondiciji, so bile v tekočem letu poškodovane, bolne ali kažejo kakršnekoli znake bolezni. Pred prezimovanjem je treba poskrbeti tudi za preventivne ukrepe, in sicer živalim odpraviti notranje parazite in jih dodatno oskrbeti z vitamini.

Pravilna priprava želv na prezimovanje zajema naslednje korake:

1. primerna prehranska oskrba čez celo leto;
2. post (začeti vsaj tri tedne prej, tako da se izprazni prebavila, medtem ko mora biti pitna voda ves čas na razpolago; med tem obdobjem znižujemo temperaturo in osvetljenost v terariju; v končni fazi postenja je optimalna temperatura okrog 15 °C in terarij ni osvetljen; na tej točki tudi stehamo živali);
3. hibernacija (v hibernaklu, idealna temperatura je 5 °C, za podlago mora biti vlažen substrat, vsake 2–4 tedne želve vzamemo za pol ure iz hibernakla in jih položimo v pitno vodo, ogreto na 24 °C, da se lahko napijejo, mi pa lahko ocenimo njihovo splošno stanje in jih stehamo; telesna teža se ne sme zmanjšati za več kot 6 %);

4. prebujanje (hibernakel z želvo prenesemo na sobno temperaturo za tri ure, da se postopno ogreje, nato jo namestimo v normalno ogret in osvetljen terarij; ko se popolnoma prebudi, jo za približno uro ali dve položimo v plitvo posodo ali pladenj z vodo, ogreto na 24 °C; voda naj ne sega višje od 1/4 višine oklepa živali; s pitjem se izločijo škodljive snovi, ki so se nakopičile med hibernacijo; želvi, ki se je zbudila in napila, sedaj ponudimo prvi obrok).

Vir: www.zootic.si, sl.wikipedia.org

Čebelice počivajo

Janez Bauer

Kar smo prestavili uro, so dnevi krajši. Sonce hitro zaide in jutranja megla se potegne marsikdaj preko celega dneva. Res ni drugega pametnega dela, kot da se stisnemo nekam za peč na toplo. Tudi s čebelicami je tako.

Ponudba medenih dobrot čebelarstva
Elbert iz Spodnjega Razborja

Megleni dnevi in jutranji hlad nista našim čebelicam nič všeč. Sedaj je že čas, da si uredijo gručo za zimovanje. Stisnejo se sredi panja v gručo, podobno nogometni žogi, in obmirujejo. Po hrano jim ni treba daleč, saj so medene zaloge oz. zaloge predelane sladkorja povsod okrog njih. Vse celice satja so zapolnjene s predelanim sladkorjem in cvetnim prahom, ki so ga nabrale preko leta. Naredijo le korak dva in že so pri hrani. Ob sončnih popoldnevih se še malo razgibajo pred panjem, prinesejo kakšno kapljico vode in se otrebijo. Ko pa zaide sonce, je tudi v panju mir. Bolj ko se bo zunaj ohlajalo, bolj se bodo stiskale v gručo in mirovale. Temperatura v panju ni kaj višja kot v okolici, temperaturo v zimski gruči pa čebele regulirajo same. To delajo z drgetanjem in zračenjem, v hudem mrazu pa tudi otrpnejo. Šele v začetku drugega leta, ko se bo začel dan daljšati, bodo temperaturo v sredini gruče dvignile na 33 stopinj in takrat bo matica začela zalegati prve nove čebele. Povečala se bo tudi poraba hrane, sedaj je minimalna, ker čebele pač počivajo.

Čebelarji s čebelami nimamo posebnega dela, a nam ni dolgčas. Izobraževanje in usposabljanje sta vedno na dnevnem redu, ravno tako pa polnjenje

medu v kozarce in izdelava sladkih pijač, medic in medenega žganja. Marsikdo se je pohvalil, kako dobro medico da je pil, ob tem pa sploh ne ve, kaj vse je bilo v kozarcu in kako se kakšna medena pijača imenuje. Pod pojmom medica ljudje imenujejo vse, kar ima okus po medu, pa ni tako. Dajmo si malo pogledati, kaj je kaj. Najprej imamo medeni sok, to je brezalkoholna mešanica medu in vode. Kadar pustimo tak medeni sok, da zavre, fermentira, tako kot jabolčni ali vinski mošt, dobimo medico. Medica torej ni nič

drugega kot medeno vino. Včasih je bila medica narodna pijača starih Slovanov. Posebej priljubljena je bila na Poljskem, kjer so jo množično pridelovali in tudi pili. Z odprtjem meja so tja prišle še druge pijače, ki so uporabo medicine močno zmanjšale. Tudi v naših krajih so včasih na sejmih medicarji točili medico, sčasoma pa je ta proizvodnja zamrla, saj je postopek pridelave, čiščenja in bistrenja še kar zahteven. Naslednja stvar je medeno žganje, ki ga dobimo s kuhanjem, destilacijo medicine. Postopek pridobivanja je podoben kot pri kuhanju drugih vrst žganja. To medeno žganje je brezbarvno, ima okrog 40–50 % alkohola, prijeten vonj in aromo po medu. Kadar takšno medeno žganje zmešamo z medom, da mu znižamo alkoholno stopnjo na 35 %, dobimo medeni liker. Je močno sladek, njegov okus pa je odvisen od vrste medu, s katerim ga mešamo. Najboljši je iz kostanjevega medu. Ta medeni liker ljudje največkrat zamenjujejo z medico, zato je prav, da vidimo razliko med njima. Po posebnem postopku se pridelujeta tudi medeno pivo in medena penina, to je medica, pridelana po posebni šampanjski metodi.

Vsem skupaj torej na zdravje s kozarčkom dobre domače medicine.

Začeli smo s cepljenjem proti sezonski gripi

Na območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje Ravne na Koroškem smo začeli cepiti 6. oktobra 2014. Cepljenje priporočamo vsem prebivalcem, še zlasti bolj ogroženim skupinam: starejšim od 65 let, kroničnim bolnikom in njihovim družinskim članom, majhnim otrokom in njihovim družinskim članom, nosečnicam, ljudem, ki čakajo na sprejeme na bolnišnično zdravljenje ter zdravstvenim in drugim delavcem, ki so

Dodatne informacije:

Nacionalni inštitut za javno zdravje, območna enota Ravne na Koroškem
Neda Hudopisk
 Telefon: 02 87 05 602
 E-pošta: neda.hudopisk@nijz.si

pomembni za delovanje različnih dejavnosti. Cena cepljenja je 12 evrov, za vse kronične bolnike in starejše od 65 let pa 7 evrov.

Neda Hudopisk, zdravnica iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje Območne enote Ravne na Koroškem: "Na Koroškem cepimo proti gripi na NIJZ OE Ravne in na drugih cepilnih mestih, npr., pri družinskih zdravnikih. Za cepljenje na NIJZ OE Ravne na Koroškem, se je treba predhodno naročiti. Vse, ki so se v preteklosti pri nas (prej ZZV Ravne) že cepili, bomo poklicali po telefonu in se dogovorili glede datuma cepljenja. Tiste, ki bi se cepili prvič, pa prosimo, da pokličejo na telefon 02 87 05 608 ali 02 87 05 612."

Nacionalni inštitut za javno zdravje
 Služba za odnose z javnostmi
Mitja Vrdelja
 Telefon: 01 2441 572
 E-pošta: mitja.vrdelja@nijz.si

Pozdrav koscev z gore

Hinko Krejan

Foto: Polonca Jakob Krejan

Pričujoči posnetek koscev na zelo strmih in kamnitih bregovih pri Sedovniku na Paškem Kozjaku ni folklorni prikaz nekdanje košnje, ampak zelo stvarna realnost tistih redkih hribovcev, ki se jim

način življenja izpred petdesetih let še ni odtujil.

Kosili so lastnika Cvetka in Anton Dežman, sin Andrej, sosedje in člani Lovske družine Dolič.

Ob zavedanju, da mnogo lepše površine v dolinah ostajajo neobdelane, se lahko samo vprašamo, kako dolgo še? Ali kdo od tistih, ki za drobiž prodajajo slovensko zemljo tujcem, sploh razmišlja o čem drugem, kot o lastnem dobičku in o davkih, ki ga lahko izterja od ljudi, ki še vztrajamo tam na Gori?

Zadnja letošnja košnja konec septembra

Ličkanje koruze na CCCL

Ida Robnik

Foto: Cirila Čeru

Člani Cross Country Cluba Legen smo tudi letos, 25. oktobra, organizirali ličkanje koruze na klubu. Prireditve se je udeležilo dvajset članov, prišlo pa je tudi nekaj drugih obiskovalcev, ki tudi sicer radi prihajajo na naše organizirane dejavnosti.

Cross Country Club Legen že vrsto let organizira prireditve, s katerimi obuja stare ljudske običaje iz okolja, v katerem deluje; med njimi spomladi Zelenega Jurija, jajčarijo, jeseni ličkanje koruze in v zimskih

Tako nekako so zaključili take večere tudi naši predniki.

mesecih prihod dedka Mraza in pustne šege. S temi dejavnostmi želimo seznanjati mlade člane z opravili, ki so bila za naše starše in stare starše nuja za preživetje, in jih prenašati kot izročilo za zavedanje, kdo smo in kje so naše korenine.

Ob luščenju koruze smo pekli in seveda jedli kostanj, miza je bila obložena z dobrotami kmetije Štalekar, naš mladi član Klemen pa je poskrbel za prijetno vzdušje z igranjem harmonike.

Š'tk smo kožuhali koruzo

Nina Šisernik

Jesen prinaša pobiranje letine, ki smo jo skrbno negovali vse leto, vendar s tem še ni konec našega dela. Tako je tudi s koruzo.

Športno turistično društvo Vedrin iz Tomaške vasi že nekaj let ohranja običaj *kožuhanja* (flincanja, ličkanja) koruze na obnovljeni Herčevi žagi in mlinu. Letos je tako v oktobru potekalo že 6. tradicionalno *kožuhanje*, pridružili smo se jim tudi zaposleni v Koroškem pokrajinskem muzeju s posebno delavnico, namenjeno družinam.

Na sicer malo oblačno jutro smo se zbrali pred obnovljenima žago in mlinom v prelepem ambientu malo izven Tomaške vasi. Tam nas je pričakal gospodar žage, Albert Kotnik, ki je z nekaterimi sovaščani že pripravljal vse potrebno za naš obisk. Zagnal je mlin, zakurili so ogenj za peko

Otroci so se še posebej zabavali.

koruzja, v žagi pod streho pa so nas že čakale klopi in koruza. Malo po pol enajsti smo se najprej odpravili v mlin, ki deluje na vodni pogon. Ogledali smo si lahko ves postopek, kako pridemo od zrna do moke in zdroba, kako mlin deluje, kako se ajda pred mletjem olušči itd. Mlin nas je za kar nekaj časa zaposlil s svojimi zvoki in delovanjem, nato pa smo se odpravili na delo – na *kožuhanje* koruze v žago.

Albert nam je seveda najprej pokazal to staro opravilo lupljenja in vezanja koruze, nato pa smo se v tem preizkusili tudi sami. Najmlajši so koruzo lupili, malo večji so jo vezali v pare, očetje pa so jo nato obešali na tramove. Poseben izziv najmlajšim so bile tudi zelo posebne rdeče koruze, ki so se skrivale v našem kupu, in so s še večjim veseljem segali po nove. Vsi

skupaj smo se zabavali, obenem pa smo se naučili tudi nečesa novega – pa čeprav gre za zelo staro opravilo, ki se je izkazalo za zanimivo in družabno. Prejšnji večer se je sicer slišalo petje, kot je v navadi, na našem druženju pa sta se slišala otroški klepet in smeh. Seveda je po napornem delu sledil *likof*, ki so ga za nas pripravili člani društva Vedrin, posladkali pa smo se tudi s toplimi kostanji.

Lepo družinsko doživetje z novimi znanji in spretnostmi v čudovitem okolju in na svežem zraku smo vsi skupaj zapustili z lepimi občutki. Ohranjanje in predajanje starih znanj in veščin je pomembno in veseli smo, da so nam pri izvedbi z veseljem priskočili na pomoč v društvu Vedrin, ki tudi samo dela na tem. Naslednje leto pridite na *kožuhanje* tudi vi.

Žaga nam je nudila streho.

Vaja enote konjenikov CZ CCCL Slovenj Gradec

Vladimir Jarh Nikolič

Enota civilne zaščite Cross Country Cluba Legen je v soboto, 18. oktobra 2014, izvedla vajo "Iskanje pogrešane osebe v Dobravi pri Slovenj Gradcu" kot interno izobraževanje in usposabljanje članov. K sodelovanju smo povabili tudi člane drugih društev, ki izvajajo posamezne naloge zaščite in reševanja, in sicer Radioklub Slovenj Gradec, GRS enoto Slovenj Gradec ter skavte stega Koroška.

Namen in cilj vaje sta bila priprava na organizacijske ukrepe in iskanje pogrešane osebe v naravnem okolju v gozdu in preveriti izvajanje določb pogodbe o sodelovanju pogodbenih enot v CZ. Podmena vaje je bila: "Na poligonu fitnes v naravi v Mislinjski Dobravi na območju občine Slovenj Gradec se je zadrževala skupina občanov. Med hojo po gozdu se je izgubil občan na gozdnem območju med fitnes centrom in vodo – hramom pri kmetiji Konečnik."

V vaji smo želeli pokazati, kako v čim krajšem času organizirati pomoč z enotami v prostovoljnih društvih, ki po pogodbi z MO SG izvajajo posamezne naloge zaščite in reševanja. Prikazali smo izvajanje usklajenega delovanja reševalnih enot društev na terenu.

Člani enote konjenikov so se zbrali ob 7.30 uri na lokaciji kluba, ostale enote pa ob 9. uri na zbornem mestu pri fitnes centru v naravi pri toplarni, kamor so

Enota CZ Cross Country Cluba Legen Foto: Borut German

prijezdili konjeniki. Na zbornem mestu sem vodja vaje Vlado Nikolič udeležencem dal pojasnila in navodila in na kratko razložil vsebino vaje. Posebni poudarek je bil na osebni varnosti vseh udeležencev. Vodje posameznih enot so preverili opremljenost članov z osebno opremo. Vodja enote Radiokluba je pojasnil uporabo radijskih postaj sistema zvez ZARE. Po zboru enot so bili pripadniki enot razporejeni na začetek območja iskanja pogrešane osebe, to je na gozdno pot ob fitnes centru.

Iskanje pogrešane osebe je bilo organizirano tako, da so konjeniki šli po gozdnih poteh, pešci pa so hodili po gozdu, razporejeni v vodoravno vrsto v

razdalji do nekaj metrov. "Pogrešano osebo" smo našli v roku ene ure. Udeležencem ni bilo sporočeno, da je pogrešana oseba poškodovana, zato so člani GRS prikazali tudi triažo poškodovanca s priročnimi sredstvi iz gozda in z opremo iz torbice PP konjenikov.

Vaja je bila ocenjena s skupno oceno (od 1 do 5) zelo dobro (4). Ocena je bila posredovana poveljniku CZ občine in županu. Uporabna pa bo za eventualne dopolnitve načrtov zaščite in reševanja v občini in kot napotek za nadaljnje delo enot prostovoljnih društev, ki po pogodbi sodelujejo v Civilni zaščiti Mestne občine Slovenj Gradec.

Člani GRS in skavti se pomikajo v vodoravni liniji v razdaljah 8 do 10 metrov. Foto: Ida Robnik

Ekipa gorskih reševalcev enote Slovenj Gradec je oskrbela ponesrečenca. Foto: Ida Robnik

Pri planinskih prijateljih v Srbiji

Mirko Tovšak

Planinsko društvo Mislinja se je januarja 2011 pobratilo s Planinskim društvom Žeželj iz Kragujevca. Naveza s tem društvom je posledica sodelovanja kragujevških planincev preko slovenske firme Grah automotive, d. d., iz Batočine.

Mislinjski planinci se skupaj s prijatelji iz Srbije večkrat odpravijo, na kakšno planinsko turo, sicer pa so se med člani obeh društev vzpostavile trajne prijateljske vezi. Občasno se medsebojno tudi obiskujejo. Tako je pred kratkim v Srbijo odpotovala skupina mislinjskih planincev. Srbski planinci so nas gostoljubno sprejeli na počitniški hišici njihove članice Slavice iz Lipovca v Topoli.

Prvi dan našega obska smo namenili medsebojnemu druženju in obisku uvodnega dela turistične prireditve Berba v Topoli. V času te prireditve, ki traja nekaj dni, se na prireditvenem odru zvrstijo številne kulturno-umetniške skupine, po ulicah Topole pa razstavljavci na stojnicah ponujajo najrazličnejše vrste blaga. Na ulicah je pestra ponudba srbske hrane in pijače, v gostinskih lokalih in na prostem

Sprejem pri županu občine Topola

pa do jutranjih ur prepevajo pevci ob tipični spremljavi balkanskih glasbenih skupin. Predvideno je bilo, da bo z nami tokrat potoval tudi naš župan Franc Šilak, vendar mu je poslabšano zdravstveno stanje to onemogočilo. Zato pa nas je v mestni hiši Topola sprejel njihov župan, kjer so nas pričakali tudi naši planinski prijatelji iz Kragujevca. Tako smo zvečer preživeli nekaj ur v gostoljubni restavraciji skupaj s svojimi srbskimi prijatelji.

Naslednji dan smo si ogledali nekatere zgodovinske znamenitosti v okolici Topole

in Arandelovca, zvečer pa smo uživali na ulicah Topole, kjer praznovanju na Berbi ni in ni bilo konca. Obisk smo zaključili v nedeljo, ko smo se vrnili nazaj v Slovenijo.

Vsekakor se moramo zahvaliti pobratimom iz Kragujevca za zares gostoljuben sprejem in prijetno druženje. Ob slovesu smo se dogovorili, da v prihodnjem letu pride k nam njihova skupina planincev. Skupaj bomo obiskali nekaj zanje še neosvojenih vrhov in pogorij v Sloveniji.

Skupinska fotografija pred mestno občino Topola

Ura zgodovine za častnike in veterane

Mag. Jože Marhl

V okviru letnega programa strokovnega izobraževanja in sodelovanja so se častniki iz občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica ter člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo zgornje Dravske doline v letošnjem oktobru srečali s častniki in veterani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Nova Gorica.

vidna označba na tlakovcih. Uro zgodovine so zaključili v Dornberku ob spomeniku, ki je postavljen v spomin na dogodke v vojni za samostojno Slovenijo. Zgodovino teh dogodkov je predstavil član Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Nova Gorica Lucijan Saksida, ob spomeniku pa sta svečko prižgala predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo zgornje Dravske doline Bogdan Ladinik in sekretar Območnega združenja častnikov občin UE Radlje ob Dravi Mirko Verčkovnik.

Zanimiv in poučen je bil v Novi Gorici obisk frančiškanskega samostana v Kostanjevici, ki ima bogato knjižnico, v kateri je 11.500 bibliografskih enot, napisanih v 25 jezikih. Najstarejša knjiga, ki jo hranijo, je izšla leta 1476, ponosni pa so

postregli z jedmi, značilnimi za vojaške kuhinje v prvi svetovni vojni. Uspešen dan s številnimi zgodovinskimi, kulturnimi in družabnimi vsebinami so zaključili v Vinski kleti Dornberg z glasbo in kulinaricnimi dobrotami s tega dela Slovenije. Tu se je tudi predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo zgornje Dravske doline Bogdan Ladinik zahvalil gostiteljem in jim predal spominska darila.

Po Meškovih poteh

Ob 140-letnici rojstva in 50-letnici smrti

Nevenka Knez

„Pravijo, da mora imeti vsak človek nekaj, kar je drago njegovemu srcu in njegovi duši, kar ima rad, kar ljubi. Tako pravijo in mora biti pač resnica.“

S temi toplimi besedami nas je v hladnih oktobrskih dneh nagovarjal Franc Ksaver Meško v svoji črtici Poljančev Cencek, o katerem smo lahko brali v literarni in likovni stvaritvi na temo *Franc Ksaver Meško – pisatelj našega kraja*, ki je izšla ob njegovi obletnici.

Številne njegove besede so bile izrečene tudi na osrednji prireditvi 28. oktobra v Knjižnici Ksaverja Meška, kjer smo se smeli sprehoditi po Meškovi življenjski poti, ko smo številni navzoči spremljali recital ljubiteljske gledališke skupine Teharje iz Celja s pevsko navezo

Ogled Kobariškega muzeja

Sprejela sta jih predsednik in sekretar tega območnega združenja polkovnik Srečko Lisjak in Boris Jug. Po sprejemu so si častniki in veterani ter njihovi družinski člani ogledali Kobariški muzej in tu podrobno spoznali zgodovino soške fronte, ki je potekala v dolžini 90 kilometrov, vse od Bovca do morja, v času od 23. 5. 1915 do 27. 10. 1917. V času soške fronte je bilo dvanajst bitk, v katerih je padlo več kot 300.000 vojakov, od teh 35.000 Slovencev. Seveda pa je bilo veliko žrtev tudi med civilnim prebivalstvom, saj se je v tej vojni uporabljalo tudi kemično in biološko orožje. Uro zgodovine so nadaljevali na Trgu Evropa v Novi Gorici ob spominski plošči na mejni črti med Slovenijo in Italijo. Tu so spoznali zgodovino te meje po drugi svetovni vojni, ko so bili na mejni črti bodeča žica in vojaki JLA, do danes, ko je ta meja po vstopu Slovenije v EU in pristopu k Schengenskem sporazumu le še komaj

tudi, da imajo prvo slovensko slovnico Adama Bohoriča *Zimske urice*, ki je izšla leta 1584. Pod prezbiterijem samostanske cerkve so si ogledali še grobnico s sarkofagi, kjer počivajo zadnji člani francoske kraljevske družine Bourbonov s kraljem Karlom X., ki je umrl leta 1836. Na samostanskem dvorišču pa je bil ogleda vreden tudi nasad južnega sadja z bananovci. Seveda je bil v programu strokovne ekskurzije tudi železniški most čez Sočo v Solkanu, ki je prvovrstna svetovna gradbena znamenitost – je most z največjim kamnitim lokom na železniških progah na svetu. Most je bil zgrajen leta 1905.

Posebno doživetje je bilo v Ošteriji Žogica, ki je v neposredni bližini tega mostu. Tu je osebje gostilne v uniformah vojakov iz prve svetovne vojne in bolničark uprizorilo bojno akcijo v spomin na 100-letnico začetka prve svetovne vojne, udeležencem ekskurzije pa so

Ob Meškovem grobu, kjer se pogostokrat ustavi korak ljudi iz njegovih rodni krajev.

MPZ Franca Ksaverja Meška. Skoraj 90 let je hodil po svoji poti, doživljal bodisi silno veselje in srečo bodisi mnogotero žalost zaradi odpovedovanja, žrtvovanja ter številnih grozot, ki sta mu jih na pot natrosili obe vojni.

Njegova dela zrcalijo pisatelja, ko je še kot otrok spoznaval ljubezen in razprtije v domači dolini, kako je že kot študent branil slovensko besedo ter kako je doživljal pokrajine na različnih postajah svojih poti na Koroškem, kjer je služboval in bil v izgnanstvu med obema vojnama.

Sele, kot nekakšno varno zavetje, kjer je našel svoj *mir božji*, so bile ob številnih krajih, po katerih ga je vodil tok življenja, njegova najljubša in hkrati zadnja postaja. Majhne so Sele, neznamenit kraj na zemljevidu, a ravno zaradi Meška, ki je tu živel in ustvarjal, tako prepoznavne. Iz njegovih opisov je čutiti očitno spoštljivost, ki se je zrcalila v odnosu med župnikom in njegovimi župljani.

Tam gori pri cerkvi sv. Roka počiva zdaj že 50. leto nekoč naš *neutrudni pastir*. Pod mogočno lipo, ki s svojo orjaško podobo kakor čuvaj bdi nad selskim

Župnišče na Selah, kjer je Meško ustvarjal na jesen svojega življenja in kjer so ga obiskovali zelo pomembni ljudje.

pokopališčem, je že na daleč videti njegov spomenik, ki ga zasipava zdaj že odpadlo jesensko listje. Le tu in tam je slišati šelestenje ob koraku popotnika, ki se lepih misli ustavi ob njegovem grobu. Skozi številne zgodbe se pred našimi očmi riše njegova podoba, kako je večkrat sam poprijel za metlo in čistil notranjost skromne cerkvice. Ta preprostost in skromnost se zlivata s skromnostjo

njegove duše. Vse, kar so mu kdajkoli podarili krajani, njegovi sorodniki iz rodnih krajev, kot tudi honorarje, je razdelil ubogim in revežem.

Zadnjo nedeljo v oktobru smo se župljani na Selah pri maši ob sodelovanju MPZ Ksaverja Meška spomnili tega veličastnega človeka, ki nam je še danes lahko v marsičem dober zgled.

Spominska slovesnost ob dnevu mrtvih pri spomeniku padlih v NOB

Mag. Jože Marhl

Tudi ob letošnjem dnevu spomina na umrle se je delegacija Krajevnega odbora ZB za vrednote NOB Podvelka pri spomeniku padlim borcem NOB na pokopališču v Breznu z minuto molka poklonila njihovemu spominu in položila venec ter prižgala svečke.

Predsednik KO ZB za vrednote NOB Podvelka in častni občan Občine Podvelka Borut Končnik je pozdravil prisotne, med njimi častna občana Občine Podvelka prof. Petra Macuha in avtorja tega prispevka. V svojem nagovoru je med drugim naglasil: "Danes je dan, ko se znova obudijo spomini na tiste, ki so za ideale svobode žrtvovali svoja mlada življenja. Nosimo vas v svojih srcih, v naših spominih živite naprej, zato nas nikoli ne boste izgubili. Že davnega časa je nastal v skalo vklesan zapis: Tujec, sporoči Špartancem, da tu ležimo mrtvi, ker smo ubogali svete zakone domovine. In svete zakone

Komemoracija na pokopališču v Breznu

domovine so spoštovali tudi naši partizani, ki so se v neenakem boju postavili po robu nacifašizmu. Letos nas stota obletnica začetka prve svetovne vojne opominja na 37 milijonov žrtev, ki jih je terjala prva velika mednarodna morija. V naslednjem koledarskem letu bomo obeležili sedemdeset let konca druge svetovne vojne, ki je pomorila 60 milijonov ljudi. Slovenija je z 90 tisoč žrtvami izgubila pet odstotkov svoje populacije, 35 tisoč

partizanov je padlo za našo svobodo.

Kakor je naši generaciji v spominu oddaljena prva svetovna vojna, tako je mladim rodovom druga svetovna vojna premaknjena v pretekli čas. Naša dolžnost je, da bo ta del naše zgodovine, v katerem smo bili kot narod obsojeni na izginotje, ostal v zavesti mladih rodov in naslednjih pokolenj. V zgodovinski spomin mora ostati zapisana resnica o tem, kdo se je boril na pravi strani za svoj narod in kdo se

je udinjal okupatorju."

Nagovor pa je predsednik KO ZB Podvelka Borut Končnik zaključil z besedami: "V našem vsakdanjem sožitju neizogibnosti smrti je celo življenje le kratek minljiv trenutek, kot je dejal rimski senator Plinij. Zato se spomnimo verzov Karla Destovnika Kajuha: Lepo je, veš, mama, lepo je živeti, toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti. In verzov Otona Župančiča: Domovina je ena, nam vsem podarjena, in eno življenje in ena smrt.

Upajmo, da se vojne grozote nikoli ne ponovijo, čeprav eskalacije vojnih spopadov v globalnem svetu žal postajajo vsakdanjost."

Po končani komemoraciji so prižgali svečke na pokopališču v Breznu pred spominsko ploščo padlim domačinom v prvi svetovni vojni in pred spominsko ploščo padlim in pogrešanim mobiliziranim Slovincem v nemško vojsko v času od 1942 do 1945 iz krajev Brezno, Podvelka in okolice župnije Brezno. Na tem pokopališču so prižgali svečke še svojim preminulim članom, med njimi bivšima predsednikoma Mirku Novaku in Ludviku Volmajerju ter dolgoletni tajnici Tereziji Kure. Svečke so prižgali tudi domačinu, prvemu talcu Ediju Grubelniku, pri spomeniku talcev v Mariboru, preminulim članom na pokopališču v Lovrencu na Pohorju in Ribnici na Pohorju ter se poklonili žrtvam padlim pred obeležjem na stari šoli v Lehnu. Na pobreškem pokopališču pa so se poklonili mali učiteljici z velikim srcem Danici Jandl. V Ožbaltu sta svečke umrlim članom prižgali članici KO ZB Podvelka Ivanka Žavcer in Rezika Glazer. V imenu KO ZB Podvelka pa so svečke prižgali člani LD Podvelka padlim borcem Lackovega odreda pri Klančniku na Rdečem bregu in Berta Urbanc žrtvam pohorskega procesa.

Srečanje skupin s tarejših ljudi za samopomoč

Ivan Rus

Pravijo, da v tretje gre rado. Res je tako. Tudi letos sem se udeležil srečanja skupin starejših ljudi za samopomoč. Prvič smo se srečali na Prevaljah, lansko leto na Ravnah na Koroškem in letos v Mislinji v prelepi dvorani Lopan.

Letošnjega srečanja se nas je udeležilo nad sto. Organizatorji so nas pogostili s

pecivom, nagovorila pa nas je Petra Jamnik Kobolt, predsednica MD Lučka Koroška. V kratkih besedah je opisala bistvo in namen srečanja. Povabila je tudi gostjo Zmago Prošt, ustanoviteljico društva, ki nam je orisala začetek njegovega delovanja.

Sledil je krajši kulturno-zabavni program. Člani prosvetnega društva Ojstrica, sekcija Kimperk teater, so zaigrali zabaven skeč tako duhovito, da smo se nasmejali do solz. Kako malo je treba, da spraviš ljudi v dobro voljo. Klapa Šentilj je zapela nekaj dalmatinskih pesmi. Program je vodila Mojca Prasnički in nas spodbujala z modrimi mislimi: "Česa se držim v življenju? Naredi vsak dan majhno, dobro

delo, tudi prijazen nasmeh nas bodri. Ali šteje tudi pozdrav? Razširijo naj se pozornost, dobrota, pomoč. Naj se širi prijaznost – nič ne stane, za to ne potrebuješ denarja." Vlivala nam je pogum in zaupanje v samega sebe v jeseni življenja: "Nihče ni srečen s svojo starostjo. A kdor zmore modrost, naivnost in domišljijo, si lahko zamisli, da je starost samo starejša mladost. Starejše prehitavamo po hitrosti, po modrosti nikoli."

Tako spodbujeni smo se udeleženci ob koncu srečanja še zavrteli ob prijetnih zvokih Klapa Šentilj. Zahvaliti se moram Ireni za prelepe spominke, ki so jih izdelali člani skupine Sreča iz Slovenj Gradca.

Na srečanju v Mislinji nas je bilo več kot sto.

Srečanje folklornih skupin odraslih s posebnimi potrebami

Darinka Križan Krajnc, vodja socialnih programov v društvu Sožitje

Foto: Gorazd Kac, DV Studio GOGI

V sredo, 15. oktobra 2014, je bilo 1. srečanje folklornih skupin odraslih s posebnimi potrebami, ki sta ga v Vuzenici organizirala CUDV Črna – delovna enota VDC Muta in Medobčinsko društvo Sožitje zgornje Dravske doline v sodelovanju z Zvezo Sožitje in Občino Vuzenica.

VDC Muta in Medobčinsko društvo

Sožitje zgornje Dravske doline sta dve različni organizaciji, ki ju ne povezuje le to, da imata prostore pod isto streho, temveč tudi skrb za osebe z motnjami v duševnem razvoju. Izhajamo iz potreb, želja in interesov naših fantov in deklet. Prizadevamo si njihovo življenje in delo popestriti z različnimi aktivnostmi, ki jim omogočajo bogatejše in lepše življenje. Ena izmed njim ljubih dejavnosti je prav folklorna dejavnost.

Folklorna skupina (FS) "Mi smo fajn" je začela delovati letos aprila na veliko željo naših fantov in deklet z motnjo v duševnem razvoju. V skupino smo vključeni vsi uporabniki, tudi dva gibalno ovirana, ki sta enakovredno udeležena v programu, vsi zaposleni v VDC Muta in predsednica društva. Vsi smo člani Medobčinskega društva Sožitje zgornje Dravske doline. Srečujemo se enkrat tedensko in plešemo pod strokovnim vodstvom Tatjane Šumnik. Na frajtonarici

Večnamenska dvorana Vuzenica je dobesedno pokala po šivih.

nas spremlja prostovoljec Marjan Herman. S pomočjo Šiviljstva Knez in šivilj prostovoljk smo v tem kratkem času obogatili z že delno urejenim folklornim kostumom. V pesmi in plesu neizmerno uživamo, ob tem pa ohranjamo naše etnološko bogastvo. Prav zaradi tega se nam je porodila ideja o srečanju folklornih skupin odraslih s posebnimi potrebami. Našo pripravljenost organizirati prireditev so z navdušenjem podprli Občina Vuzenica, Zveza Sožitje, CUDV Črna in veliko prostovoljcev, ljudi odprtega srca.

Že zgodaj zjutraj smo bili vsi v velikem pričakovanju. Pred večnamensko dvorano je pet stojnic začelo kazati svojo podobo. Članice Skupnosti vrtičkarjev Vuzenica so za udeležence, ki so prihajali z vseh koncev Slovenije, pripravljale dober domač čaj in prigrizke kmetije Anice Jamnik in Pavlike Preglav. Ni manjkalo sladkih prigrizkov, ki so jih spekle naše mame, tete, babice in prijateljice. Na ogled so bili postavljeni tudi izdelki lastnega programa štirih varstveno delovnih centrov CUDV Črna. Rudi s frajtonarico je poskrbel za čisto pravo vzdušje.

Na srečanju se je predstavilo devet skupin iz centrov za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV), varstveno delovnih centrov (VDC) in društev za pomoč osebami z motnjami v duševnem razvoju Sožitje: FS CUDV Dobrna, FS Mravlja Lenart – VDC Polž Maribor, FS društvo Obalno Sožitje, FS VDC Črnomelj, FS VDC Sožitje Ptuj, FS Mavrica iz Šentjurja, FS društva Sožitje Kranj, FS CUDV Črna in gostitelji FS Mi smo fajn, Sožitje iz VDC Muta.

Vse skupine so se predstavile s programi, v katerih so poustvarile slovensko plesno, glasbeno in drugo izročilo. Nabito polni dvorani so prav vsi plesalci pokazali, kaj so se z vztrajnostjo in pridnim delom naučili, kaj pomeni s čisto radostjo in z užitkom plesati. Program je

profesionalno in s srčnostjo povezovala Anja Vajde.

Srečanje je spremljala strokovna sodelavka Nežka Lubej, ki je mentorje pohvalila za njihov trud in opravljeno delo ter jim dala strokovne napotke za naprej. Po uradnem delu so bili organizirani kosilo

v gostišču Pridigar, ogled Slomškove sobe in zabava.

Menimo, da je prireditev več kot uspela, kar so nam s podporo, spodbudo in z ogledom naših nastopov ter druženjem po uradnem delu dokazali posamezniki, člani različnih lokalnih društev, otroci iz Vrtca Vuzenica, učenci in učitelji iz OŠ Vuzenica, predstavniki OŠ Radlje, dijaki in učitelji Srednjega šolskega centra z Mute, predstavniki različnih organizacij upravne enote Radlje in tudi župana Občine Muta ter Vuzenica.

Z gotovostjo lahko trdimo, da je bil dogodek lep primer spodbujanja socialne integracije oz. inkluzije med odraslimi osebami z motnjami v duševnem razvoju ter večinsko populacijo vseh generacij.

Zahvaljujemo se vsem, ki s svojim prostovoljstvom, srčnostjo, znanjem in s pozitivno naravnostjo dodajate dragocen prispevek k izvedbi naših programov, s katerimi bogatimo kvaliteto življenja naših fantov in deklet – naših občanov.

Prvi nastop VDC Muta. Nanj so se pripravljali celo leto!

Podelitev zahval vsem mentorjem. Podelila jih je direktorica CUDV Črna na Koroškem.

Kostanjev piknik

Franc Areh

Krajani zaselka Ob Suhodolnici so se letos že šestnajstič zbrali na tradicionalnem srečanju sokrajanov. Dobijo se na križišču ob samem vstopu v tako imenovano "šoder jamo". To ime izhaja še iz časov, ko so tu ven vozili prodni pesek za ceste po vsej Koroški. Danes pa se tu ponaša prelep zaselek s štiridesetimi hišami. Ti sosodje pa se srečujejo tudi ob raznih drugih priložnostih, kot so postavljanje mlaja ob prvem maju in krašenje božičnega drevesca ter podobno. Lepa sobota jim je postregla s prelepim, toplim vremenom, tako da je bilo vzdušje prečudovito. Da pa ob srečanju obogatijo svoje druženje, se pomerijo v raznih športnih in šaljivih igrah. Ob predobri hrani in zlahkni kapljici pa čas kar prehitro mine. Za zaključek srečanja je letos poskrbel "pek", ki je spekel nekaj meric slastnega kostanja.

Krajani zaselka Ob Suhodolnici

Obisk prostovoljcev iz šestih držav

Manca Javornik

V sodelovanju z Mladinskim kulturnim centrom Slovenj Gradec so stanovalce Koroškega doma starostnikov Črneče Dravograd obiskali prostovoljci iz Latvije, Češke, Bolgarije, Makedonije,

Hrvaške in Slovenije, vključeni v evropski projekt Erasmus plus. Namen obiska je bilo neformalno usposabljanje mladih, ki že imajo nekaj izkušenj pri delu z ranljivimi skupinami ljudi, kot so invalidi, slepi, slabovidni, starejši, skratka ljudmi, ki zahtevajo poseben pristop. V delavnice s prostovoljci se je vključilo kar 80 stanovalcev, ki so izrazili navdušenje in dobrodošlico gostom iz tujine. Aktivnosti so prostovoljci prilagodili potrebam in željam stanovalcev.

Prostovoljci z varovanci doma

V Domu starostnikov Črneče obujamo stare običaje

Manca Javornik

Stanovalci, ki so se jesen življenja odločili preživeti v varnem zavetju Doma starostnikov v Črnečah, tudi tukaj ne pozabijo na opravila, ki so jih opravljali v času bivanja na svojem domu.

Jeseni so poleg pobiranja sadja, orehov in pridelkov z vrtov pobrali tudi buče in iz njih izluščili semena. Možnost, da bi se lahko zopet preizkusili pri *paclanju* buč, jim je ponudila prijazna gospodarica kmetije Marina Roger iz Otiškega Vrha. Tako se je lepega jesenskega popoldneva več kot dvajset stanovalcev odpravilo na kmetijo Roger, kjer sta nas pričakala gostoljubna lastnika, ki z ljubeznijo obdelujeta svoje posestvo na prekrasni lokaciji. Ferdu smo se pridružili pri *prešanju* mošta, kdor je želel, pa je lahko začel kar s *paclanjem* buč. Da je delo hitreje steklo, je poskrbela gospa Marina, ki nas je ubrano spodbujala s harmoniko, pridružila pa se nam je tudi še članica Šempetrskega šopka. Po opravljenem delu so nas pogostili z bogato kmečko malico pa še

jabolčnim štrudlom in kavo za povrh. Da nas pa delo ni preveč utrudilo, smo dokazali tudi s plesom v pari. Pozno popoldne smo se zadovoljni vrnili nazaj v Dom in razmišljali o delu, ki nas je čakalo naslednji dan: pobiranje koruze na bližnji njivi in ličkanje v domski jedilnici. Zopet nam ni bilo dolgčas.

Po opravljenem delu smo se zabavali.

Tretji Halloween v Vuzenici je več kot uspel!

Anja Vajde, TIC Vuzenica

Foto: Ivo Brodar

Že tretje leto zapored smo v Vuzenici pripravili Halloween – zabavo za vse otroke po letih in po srcu. Prireditev je bila v preteklosti dobro sprejeta in tudi precej obiskana, zato smo se jo letos odločili še nekoliko nadgraditi in izpopolniti. Odločili smo se, da pripravimo kar dvodnevni fest vselega čarovniško bučkarskega rajanja.

Pistrova čarovnica kuha čarobni napoj in otrokom pripoveduje strašljivo pravljico.

Prvi dan je bil ustvarjalno naravnani in je že nekakšna stalnica. Dogajanje je potekalo v večnamenski Modri dvorani, kjer smo izrezovali buče ter ustvarjali na številnih delavnicah za otroke, ki so jih pripravile naše animatorke – prijazne čarovnice TIC-a Vuzenica. Obiskal nas je tudi strašljivi lik Grunf iz Teatra Cizamo Ljubljana, ki je poskrbel za strašljivo-humorno vzdušje. Letošnja novost je bila tudi prava čarovniška tržnica, na kateri so sodelovali naši domači ponudniki: Vesna Grizold, Anica Jamnik – kmetija Razbornik, Čebelarstvo Žvikart, VDC Muta in Zdenka Brezovnik. Naši najmlajši so se lahko pogreli z brezplačnim toplim čajem, njihovi starši s *kuhančkom*, vsi skupaj pa smo se posladkali z odličnimi piškotki vseh oblik: z duhci, ježki in bučkami, ki jih je posebej za to priložnost pripravila čarovnica Barbara.

Drugi dan pa je bil svojevrstno in zares čarobno doživetje. V čudovitem naravnem ambientu Pistrovega gradu smo pripravili pravo ognjeno pravljico. Vsi obiskovalci so si lahko ogledali razstavo izrezanih buč, strašljivo obzidje smo okrasili s pajki in pajčevinami, čarovnica Vilina je kuhala v

svojem kotlu čarobni čarovniški napoj in napovedala pravljico o Oscarju von Pistru, zaplesala z otroki in jih popeljala do grmade, kjer je sledil sežig zlobne čarovnice. Za konec je sledila še prava ognjena poslastica. V soju svečk ter bakel sta za imeniten ognjeni žonglerski šov poskrbeli žonglerki Neža in Maja. Vsi obiskovalci so bili deležni tudi pečenega kostanja in slastnih sladkih prigrizkov, ki jih je spekla čarovnica Tanja, in to iz bučnih semen. Seveda pa je bilo poskrbljeno tudi za odličen pečen kostanj, ki so ga bili deležni prav vsi obiskovalci od blizu in daleč. Z nami namreč niso rajali le domačini, ampak smo se razveselili tudi obiskovalcev iz drugih koncev Koroške, ki jih ni bilo malo.

Dobro vzdušje, otroški smeh, zadovoljstvo staršev ter kriki malih in velikih čarovnic so nas grela oba dneva. Predvsem pa smo se strinjali, da mora fest postati tradicionalen. Hvala prav vsem, ki ste se zabavali z nami. Prav vaš obisk je največja nagrada za naš trud in delo. Čarovniški pozdrav iz Vuzenice vse do prihodnjega leta!

Grunf iz Teatra Cizamo

Posadili lipo spominov

K. Valtl

Na Sv. Jerneju nad Muto se je ob tamkajšnji farni cerkvi zbralo lepo število ljudi, večinoma domačini, planinci pa tudi nekaj sosedov iz drugih krajev. Na ravnici ob cerkvi so posadili in blagoslovili lipo spominov.

Kraj je bil blizu konca prejšnjega stoletja skoraj povsem zaprt ob državni meji in brez cest, bile so le furmanske vlake in drče pa kakšna stezica kot bližnjica od hiše do hiše. Ko je bila konec osemdesetih let speljana cesta na vrh, še danes je slaba, se je tu začela prenova obupno propadajočih hiš in seveda tudi cerkve ter drugih kulturno pomembnih objektov. Ljudje so upravičeno ponosni, da jim je uspelo obdržati svojo farno cerkev in župnišče, tu rečemo *farof*.

Vedno so bili ključarji in še kakšen posameznik gonilna sila vzdrževanja in napredka. Ne pozabimo, vsak ob takrat danih možnostih. Tako so se najprej lotili streh. V prvo zaščito so uporabili salonitke, ki so jih z leti zamenjali z macesnovimi deščicami, enako tudi na župnišču. Nadalje so cerkvi naredi nove omete, to je bilo veliko in zahtevno delo na tej višini nad tisoč metri. Sledila je akcija za nakup treh novih zvonov.

Podobno kakor v drugih krajih sta kar dve svetovni vojni pobrali Jernejčanom cerkvene zvonove. Zanimivo, pri darovanju za zvonove so pristopili tudi sosedje z druge strani meje, so se celo oglasili izseljenci, pristopile organizacije, planinci, lovci. Uspešna je bila akcija za

Organizatorja Skokov Ferdo in Lubijev Milan

restavriranje kipa Marije device, zbrali so denar za prenovo cerkvenih orgel in za nekakšen zaključek še za temeljito prenovo glavnega oltarja. Bilo je postorjenih še mnogo drugih del, bile so prenovljene stopnice na kor, narejena nova vhodna vrata v stari podobi, nove so spovednice, da manjših del ne omenjamo, pa čeprav so pomembna, kot denimo urejeno pokopališče. Vse je nekakšno čudovito ogledalo kraja in njegovih ljudi!

Lipi so namenili moč povezovanja in medsebojnega razumevanja ljudi. Jernejčani so preživeli hude, hujše čase kot marsikje. Izropani že v času kraljevske krize, izžeti v prvi in drugi vojni, šikanirani v obdobju zadržnega socializma in obveznih oddaj. Po so znali preživeti z medsebojno pomočjo; je sosed posodil ali dal hleb kruha, pa četudi ga je svojim otrokom rezal tanke *šnite*. Tudi tem zgledom solidarne strpnosti je posvečena lipo.

Nedelja, ko smo posadili lipo spomina na naše delo.

Z Lions klubom Slovenj Gradec na tabore v tujino

Mag. Kornelija Marzel, Lions klub Slovenj Gradec

Letošnje poletne počitnice si bodo zagotovo posebej zapomnili Klara, Jaka, Klemen in Nejka, ki jim je Lions klub Slovenj Gradec omogočil nepozabno izkušnjo. Sodelovali so namreč v projektu Mednarodna lionistična izmenjava mladih in ob podpori Lions kluba Slovenj Gradec odpotovali na lionistične tabore na Finsko, v Nemčijo, Švico in v Italijo.

Zveza Lions klubov Slovenije in v njenem okviru Lions klub Slovenj Gradec že vrsto let sodelujeta v navedenem projektu, ki poteka v številnih Lions distriktih po svetu. Tako mladostnikom iz Slovenije, skupaj z drugimi lionsi omogočimo obisk tujih držav, spoznavanje različnih kultur in navad ter sklepanje novih znanstev in prijateljstev. Seveda podoben tabor vsako leto za mladostnike iz tujine organiziramo tudi v Sloveniji. Letošnji je potekal v Stari šoli na Kortah in na Domačiji Vodnik v Adergasu.

Na takšen način širimo ideje liniozma ter sledimo cilju projekta izmenjave, ki želi spodbuditi in krepiti razumevanje ter strpnost med narodi s celega sveta. S prijetnimi predstavitvami, ki so nam jih na srečanju Lions kluba Slovenj Gradec pripravili Klara, Jaka, Klemen in Nejka, so nas prepričali, da bomo v projektu izmenjave mladih sodelovali tudi v prihodnje. Občutki navdušenja in zadovoljstva ob spoznavanju tujih dežel ter sovrstnikov s celega sveta so bili nepopisni. Ostajajo prijetni vtisi in prijateljstva, ki bodo zagotovo trajala še dolgo po koncu tabora.

V nadaljevanju predstavljamo vtise, ki so jih po vrnitvi domov zabeležili Jaka, Klemen, Klara in Nejka. Nejka je bila z udeležbo v lionističnem taboru nagrajena kot zmagovalka natečaja Lions kluba Slovenj Gradec "Za najbolj izvirno humanitarno idejo", ki smo jo v lionističnem letu 2013/2014 izvedli na Gimnaziji Ravne na Koroškem.

Lions klub Slovenj Gradec me je nagradil s potovanjem v Italijo

Moje potovanje po Italiji se je začelo 12. 7. 2014. Postala sem, z ostalimi

petindvajsetimi mladostniki, del italijanskega Lions *kempa*. Italija je država umetnosti, dobre hrane in bogate zgodovine, mi pa smo doživeli to in še več. Prepotovali in spoznali smo mesta Torino, Domodossola in Rovereto, ki je znan kot mestu miru. Na mestnem griču bije največji zvonec na svetu, imenovan zvon miru, ki vsak večer spomni na žrtve prve svetovne vojne. V Roveretu smo pripravili predstavo *The Trip*, s katero smo odprli svetovno znan Mozartov festival. Obiskali smo romantične Benetke, jezero Garda, kjer smo poležavali ves dan z mislijo: "La bel far niente" (lepota nedela). Ko smo že mislili, da stvari ne morejo biti boljše, smo se za dva dni umaknili od kaosa mest in odkorakali v zelene Dolomite, kjer smo dobili moči za zadnji del potovanja. Pot nas je skozi Firenze končno pripeljala do Rima, kjer smo uživali v antični pravljici mesta. Za piko na i pa smo si ogledali še edinstven Vatikan. Ne le da sem uživala v lepotah Italije in njenih dobrotah, spoznala sem tudi občudovanja vredne ljudi, s katerimi smo skozi vse dni gradili vse bolj močna in zaupanja vredna prijateljstva. Še enkrat zahvaljujem Lions klubu Slovenj Gradec, ki mi je omogočil to čudovito potovanje v Italijo, ki mi bo

vsekakor ostalo v spominu do konca življenja.

Nejka Pečnik, Zgornja Vižinga

Z lionsi avanturistično po Švici

Julija sem se udeležil lionistične mladinske izmenjave v Švici. Na letališču me je pričakal član Lions kluba, ki me je peljal do moje prve gostiteljske družine. V naslednjih dneh sem z družino z zobato železnico šel na sedlo Jungfrauoch (3454 m) in na Gornergrat (3135 m), ki je začetek poti na Matterhorn, na katerega smo imeli prečudovit razgled. Obiskoval sem muzeje, tovarne čokolade in sira, gradove, jedel tradicionalno švicarsko hrano in se družil s Švicarji. Prvi del izmenjave je bil namenjen spoznavanju Švice, drugi pa tudi spoznavanju sveta. V kampu s 25 mladimi iz 23 držav in 5 celin se nismo samo potepali po državi gostiteljici, pač pa se v skupnih projektih seznanjali z drugimi kulturami. Skupaj smo preživeli dva tedna. V tem času smo si med drugim

ogledali eno izmed največjih hidroelektrarn v Evropi, najdaljši železniški predor na svetu, obiskali adrenalinski park na gori Pilatus in seveda v tovarni Victorinox sami sestavljali švicarske nože. Ko je prišel čas za vrnitev v domovino, smo bili že dobri prijatelji, ki so se s težkim srcem in upanjem, da se ponovno srečajo, poslovili. Imeli smo se odlično. Zagotovo teh počitnic ne bom nikoli pozabil. Predvsem pa bi naslednje leto to izkušnjo ponovil.

Klemen Cesar, Slovenj Gradec

Lionistična izmenjava na Finskem

Med poletnimi počitnicami sem se udeležila izmenjave na Finskem. Moje potovanje se je začelo 4. 7. 014 v večernih urah, ko sem z ljubljanskega letališča letela v Helsinke. Tam me je pričakala moja prva gostiteljska družina. Skupaj smo se z avtom odpeljali do mesta Loimaa, ki je od Helsinkov oddaljen približno dve uri. Gostiteljska družina me je lepo sprejela in takoj sem se počutila kot doma. V želji, da mi pokažejo kar največ, smo vsak dan odšli

Polni nepozabnih vtisov

na kak izlet po bližnji okolici. Ogedali smo si veliko znamenitosti in vsak dan je minil kar prehitro. Po enem tednu pa sem odšla k drugi gostiteljski družini, ki me je odpeljala v svojo poletno hišico ob morju. Seveda sem se tam preizkusila v lovljenju rib in uživala ob sončnih žarkih, ki jih to poletje na Finskem ni primanjkovalo. Obema gostiteljskima družinama sem neizmerno hvaležna za vse, kar sta naredili zame, da sta me lepo sprejeli in mi predstavili življenje na Finskem. Srčno upam, da bomo še naprej ostali v stikih in se še kdaj videli.

Zadnji teden izmenjave pa sem se udeležila kampa mladih s celega sveta, ki je potekal na severu Finske blizu Rovaniemija. V kampu smo vsak dan počeli nekaj novega. Najbolj všeč mi je bil obisk Santa Parka, ki nas je vse očaral in za trenutek smo se vsi počutili, kot da smo zopet stari pet let. V enem tednu so se med nami spletla resnično močna prijateljstva in niti en dan ni minil brez obilo smeha in zabave. Poleg finske kulture smo spoznali kulturo vsakega izmed nas in ravno ta medkulturnost je dala izmenjavi poseben čar. Celotna izmenjava mi bo za vedno ostala v prečudovitem spominu in resnično sem

hvaležna Lions klubu, ki mi je omogočil najboljše počitnice v življenju.

Klara Veršovnik, Slovenj Gradec

Moje lionistično potovanje v Nemčiji

Med 5. julijem in 2. avgustom sem se udeležil mednarodne izmenjave v Nemčiji. Potovanje se je začelo na ljubljanskem letališču Jožeta Pučnika, od koder sem poletel do Düsseldorfa. Tam me je pričakala družina Thamm, s katero sem nato preživel dva zelo zanimiva tedna. Skupaj smo si ogledali mesto Münster, kjer družina tudi živi, veslali smo na bližnjem jezeru, igrali golf ... Z Danielom, njegovim 19-letnim sinom, in njegovim prijateljem pa smo se odpravili tudi na 8-urno avtobusno vožnjo do Berlina. V Berlinu smo se prvi večer kljub velikemu nalivu udeležili javnega spremljanja nogometne tekme med Nemčijo in Brazilijo, kjer smo skupaj z več kot pol milijona gledalci proslavili zmago Nemčije s kar 7 proti 1. Naslednja dva dni smo si ogledali še glavne znamenitosti Berlina, nato pa smo se z avtobusom vrnili v Münster.

Sledila je selitev v Lions camp Siebengebirge, ki je bil le nekaj kilometrov od mesta Köln. Prve tri dni smo se z ostalimi 24 udeleženci iz 22 različnih držav spoznavali. Igrali smo nogomet, košarko in odbojko, skupaj pa smo odšli tudi na krajši pohod. Četrty dan smo zgodaj zjutraj zapustili hostel in se odpravili na dolgo vožnjo do nizozemske obale. Tam smo se vkrkali na ogromno jadrnico, ki je bila nato pet dni naš dom. Na ladji smo bili razdeljeni v več skupin in vsaka je bila zadolžena za nekaj. Prva za glavno jadro, druga za sprednje jadro in sidro, tretja za krmilo in navigacijo ... In ko je kapitan Lars zakričal ime skupine, se je ta morala v najkrajšem možnem času spraviti na "delovno mesto", četudi je bila ravno med jedjo.

Po vrnitvi v Nemčijo smo obiskali še Köln, Bonn, zabavišni park Fantazialand, adrenalinski park, studio največje nemške televizije ... Vsega lepega pa je enkrat konec in tako je prišel tudi čas za slovo od novih prijateljev. To je bila res nepozabna izkušnja, ki mi bo še dolgo ostala v spominu.

Jaka Cesar, Slovenj Gradec

Luščenje fižola pri Tinetu in Danici

Franc Areh

Kako znajo nekateri prijetno druženje koristno izrabiti, smo se lahko prepričali pod Zavlarjevo graščino pri Tinetu in Danici Kurmanšek na Podgorški cesti v Slovenj Gradcu. Le kdo ne pozna Tineta, enega prvih monterjev na takratni Pošti v Slovenj Gradcu?! Ta Tine je marsikatero hišo in domačijo po vsej koroški povezal s telefonom in s tem s svetom in tudi Danica je bila zaposlena na Pošti v Slovenj Gradcu.

Ne bi jima mogli reči, da sta novodobna vrtičkarja, saj se s to vrsto dejavnosti ukvarjata že dolga leta. Skoraj vso ozimnico Kurmanški pridelajo na svoji njivi, od krompirja do fižola ter podobnih stvari, na vrtu pa zraste vsa ostala zelenjava. Zelo dobro se zavedajo, da je domače predelana hrana najbolj zdrava. Največ pa jim pomeni, da se lahko ob dolgih jesenskih večerih družijo ob luščenju fižola in podobnih opravilih, saj si imajo veliko povedati o bogatem življenju,

Slika nam pove vse.

ki so ga preživali. Spomini segajo nazaj v tiste čase, ki niso bili tako rožnati, pa vendar so si ustvarili tople domove in družine. Takšno dejanje bi lahko bilo za vzgled vsem mladim, ki včasih ne vedo, kaj početi, in v velik poduk, da se na majhnem koščku zemlje da marsikaj pridelati. In v

jeseni, ko so pridelki varno pospravljeni, si lahko z luščenjem fižola in ličkanjem koruske prijetno krajšajo urice in večere. Tine in Danica s hčirko sta na luščenje fižola medse povabila prijatelje Franja, dve Anici in Andreja.

Šport

Urejanje planinskih poti na Pohorju

Mirko Tovšak

Zadnji konec tedna v oktobru so planinci PD Mislinja in PD Slovenj Gradec urejali del planinske poti, ki sicer sodi v slovensko planinsko transverzalo in poteka po zahodnem delu Pohorja.

Regijska razvojna agencija za Koroško je v okviru svojega projekta urejanja planinskih poti pridobila potrebna sredstva za obnovo in označitev planinske poti, ki vodi po obstoječi Slovenski planinski poti čez zahodni del Pohorja. K sodelovanju je pritegnila planinska društva, ki delujejo na tem območju in so med drugim tudi zadolžena za markiranje in urejanje svojih planinskih poti. Velik del poti, ki vodi preko Pohorja, bo urejen in označen za dvonamensko uporabo, saj jih bodo lahko uporabljali tudi turni kolesarji. Turno kolesarjenje se je namreč začelo širiti tudi na gorskih poteh, povsod tam, kjer je takšna vožnja nemoteča za planinske pohodnike, za druge deležnike uporabe tega prostora in tudi varna za kolesarje.

Tako so v prvi fazi tega projekta pristopili k enotnemu urejanju in označevanju pohorske planinske transverzale PD Slovenj Gradec, PD

Ekipa mislinjskih markacistov na delu

Mislinja in PD Ribnica na Pohorju. Markacisti iz slovenjgraškega in mislinjskega društva so pred kratkim organizirali delovno akcijo postavitve nosilnih drogov za smerne table. Za postavitve je bilo potrebne kar nekaj mehanizacije. Mislinjski planinci so pri svojem delu uporabili traktor, sodelovali pa so tudi lastnik nekaterih objektov na Kopah. Lastnik Zajc jim je ljubeznivo posodil vrtni stroj za vrtnanje zemeljskih lukenj, kar je planincem močno olajšalo njihovo delo.

Vsi udeleženci te akcije si zaslužijo priznanje za opravljeno delo.

Vrtnanje lukenj v trda pohorska tla je kar težaško delo.

Kratkohlačniki

"Zoper vsako bolezen raste rož'ca na svetu!"

Nevenka Knez

Foto: Danica Bricman

Varovanci v Vrtnu Sele imajo številne priložnosti, da v svojo sredo sprejmejo najrazličnejše goste, od dedkov in babic, ki imajo kakšno posebno ljubiteljsko dejavnost, staršev, ki predstavijo svoj poklic, pa vse do znanih in manj znanih umetnikov. Tokrat jih je v okviru projekta Botrstvo, ki pomaga otrokom v stiskah in jim omogoča lepšo prihodnost, na njihovo povabilo obiskal Toni Štrigl, znan po svojem zasebnem muzeju na Selovcu, o katerem smo že pisali.

"Zoper vsako bolezen raste rož'ca na svetu," tako modro zvenijo besede iz ust Kosobrina v Kekčevem filmu. In vanje vsekakor verjamejo naši otroci s Tonijem na čelu, ki jim je predstavil pomembnost domače lekarne. S seboj je prinesel svoj "zdravilni kovček", ki je v sebi skrival škatlice zdravilnih mazil. Te Toni po preizkušeni recepturah sam izdeluje v svoji apoteki. Pri tem mu pomagata dobro poznavanje zelišč in zdravilnih zeli, ki rastejo na njegovem zeliščnem vrtu, ter njegova hčerka, zaposlena v farmaciji.

Toni je najmlajšim predstavil izdelavo zdravilnih krem in mazil.

Pred njimi je odpiral škatlico za škatlico in malim in sila radovednim nadobudnežem razkrival njihove vsebine, ki s svojo učinkovino lajšajo marsikatero bolečino in pozdravijo bolezen. Otroci so lahko mazila in kreme tudi sami preizkusili, jih povonjali in na Tonijevo veliko

presenečenje celo prepoznali tiste zdravilne rastline, ki jih pogosto uporabljajo doma. Otroci znajo povedati, da jim doma lajšajo in celijo buške ali praske z ognjičevimi in drugimi pripravki, ki delujejo podobno, kot so čudežne kapljice zeliščarice tete Pehte pomagale

Otroci so Toniju v zahvalo narisali risbico in mu jo podarili

Mojci v filmu o Kekcu.

Ob odhodu so otroci Toniju v zahvalo podarili risbico, ki so mu jo narisali skupaj. Morda bo tudi ta dobila svoje mesto nekje na steni v njegovem bogato založenem muzeju.

100 let Angele Kompan

V avgustu je slavila stoti življenjski jubilej Angela Kompan, ki je večino svojega življenja preživela v Javorju na Jedlovčnikovi kmetiji, kjer si je ustvarila družino, preživljala srečne in nesrečne čase, se postarala, opešala in sedaj, zadnjih nekaj let uživa udobje v Domu starejših na Fari na Prevaljah, kjer jo redno obiskujejo njeni potomci.

Rodila se je 30. avgusta 1914 v veliki kmečki družini Jedlovčnikovih v Javorju, mami Mariji in očetu Alojzu Potočniku. Rodila se je dvanajsta po vrsti. Stari komaj dobro leto ji je po rojstvu najmlajšega brata umrla mama. Oče si je zaradi številne družine poiskal drugo ženo, da so otroci dobili krušno mamo. Družina se je preselila na Lukeževo domačijo, kjer je Angela preživela svoje otroštvo.

Rosno mlada je spoznala svojo veliko ljubezen Simona Kompana iz Javorja in se z njim kasneje tudi poročila. Z možem sta od očeta prevzela Jedlovčnikovo kmetijo

Angela s svojimi otroki

in tam gospodarila do tragične traktorske nesreče leta 1977, ki ji je vzela življenjskega sopotnika.

V zakonu je življenje podarila devetim otrokom: Pavli (roj. 1932), Alojzu (roj. 1936), Simonu (roj. 1938), Adiju (roj. 1941), Tereziji (roj. 1943), Angeli (roj. 1945), Marjanki (roj. 1949), Francki (roj. 1951) in Marti (roj. 1954). Z neizmerno ljubeznijo, voljo in energijo je gospodinjila, vzgajala otroke in

jih pripravljala na samostojno življenje. Vedno znova se je razveselila vsakega uspeha in sreče svojih potomcev. V svoji skromnosti se je velikokrat marsičemu odrekala, samo da je lahko pomagala svojim.

Življenje ji ni prizanašalo, tudi vojna vihra ne in le po čudnem naključju je družina preživela.

Na svoji dolgi življenjski poti se je

vedno trudila in ustvarjala, njene obveznosti niso bila le gospodinjska in druga kmečka opravila, tudi šivala je, pletla, vezla in še kaj.

Vedno je rada sprejemala svoje otroke in njihove družine v svoj topli dom pa tudi sorodnikom in znancom so bila vrata vedno odprta. Na mizi se je vselej našla kakšna dobrot.

Tisti, ki jo poznamo, se vedno znova lahko vprašamo: "Le od kod je ta drobna in skromna ženička vedno znova črpa toliko fizične in duhovne moči, da je zmogla prehoditi tako dolgo in naporno pot?" Tudi zdravje ji ni vedno služilo, a se je po vsaki težavi vedno znova dvignila in zakorakala novim izzivom naproti.

Čeprav so začele pešati življenjske moči in je zastal korak, se vedno znova z neizmerno voljo bori za življenje, za katerega je bila vedno hvaležna bogu.

Vedno ljubezniva, skromna in poštena mama Angela je v svojem življenju zaradi hudih boleznih izgubila tri otroke: Marjanko, Šimča in Pavlo. Danes ima še 6 živečih otrok, 19 vnukov, 26 pravnukov in 2 prapravnuka – 53 potomcev, ki jo želijo še dolgo obiskovati.

Njeni

Angela s sorodniki; ob njej na desni mag. Romana Lesjak, županja občine Črna na Koroškem

Obiskali smo srečno jubilentko Terezijo Javornik

Marjan Križaj

Foto: Ana Križaj

Veselo pri Tereziji Javornik

V letošnjem oktobru je sonce najtopleje sijalo v naši Razborci. Njegovi žarki so bili voščilo narave ob praznični devetdeseti jeseni Terezije Javornik. Skromnost je ostala vrlina slavljenke, ki je ob pridnosti in ljubezni do domače zemlje in otrok postajala simbol slovenske matere. To so občutili njeni otroci, vnuki in vsi, ki so jim življenje bogatile njene vrline.

Čeprav so ji hvaležnost zmogli izraziti ob različnih priložnostih, pa je bilo letošnje slavlje zanjo presenečenje posebne sorte. Toliko prelepih besed, srčnih objemov, petja in glasbe se je zlivalo v harmonijo voščil in želja ob visokem jubileju, da jih Terezija ne bo nikoli pozabila.

V vrtincu veselih trenutkov smo se ob naši članici znašli tudi predstavniki Združenja borcev za vrednote NOB Občine Mislinja. Ob prihodu je v pozdrav zaigral predsednik Andrej Borovnik. V voščilu smo ji najprej povedali, da nam lahko verjame, da na njen praznični 8. oktober nismo pozabili. Še posebej zato ne, ker smo ji ob letošnjem spoštljivem jubileju želeli stisniti roko in zaželeli, da bi bilo zdravje še lep čas njen zvesti spremljevalec. Razodeli smo ji, da smo bili veseli vselej, ko smo jo zagledali na naših srečanjih in piknikih. Smo namreč ponosni, ker je naša članica, in smo ji tudi hvaležni, ker o tistih časih, ko je tudi sama kot sedemnajstletno dekle pomagala partizanom, ko je nosila življenjsko pomembna obvestila, zmore povedati pravo resnico. Ta pa nam pripoveduje, da so takrat v tem hribovitem svetu živel ljudje, ki so verovali, da nam morajo ta zemlja in ti prelepi gozdovi tako kot tudi beseda ostati slovenska.

Že njen nasmejan obraz nam je

razodel, da je vesela našega obiska in voščila. Ko pa smo ji izročili še darilo, je hvaležno pripomnila, da jo naša pozornost res osrečuje. Besede je brž "zabelila" s potico, ki jo je sama spekla. Dobro volje smo se ob prijetnem klepetu nalezli vsi. Ob kozarčku za zdravje, za katerega sta poskrbela njen sin Vinko in njegova žena, se je slavljenska razgovorila in lepo ji je bilo prisluhniti. Seveda pa se naše druženje ni vrtelo le okrog besed. Za to je poskrbel naš predsednik, ki je zaigral nekaj partizanskih pesmi. Lahko verjamete, da smo jih navdušeno zapeli in so zazvenele še kot prijetno slovo.

90 let Koširjeve bice

Milena Brezovnik

Foto: Foto Anka

90 let Ljudmile Proje

Svoj 90. rojstni dan je dopolnila Ljudmila Proje – Koširjeva bica iz Otiškega Vrha.

Kot vsako leto je svoj visoki jubilej praznovala v krogu svoje številčne družine. Pet otrok, trinajst vnukov in enaindvajset pravnukov ji daje vedno nove energije in volje do življenja. Vsakega posebej ljubeče objame in se z njim veseli uspehov in napredovanj. Še vedno je toliko pri močeh, da navkljub letom skrbi za svoje gospodinjstvo. Skupaj s sinom Maksimiljanom in snaho Alojzijo poskrbijo, da je dom prijeten, varen in vedno topel. Vsak, ki se pri njej oglasi, je dobrodošel in vedno najde temo za pogovor. Ima pa še eno veliko ljubezen. To so njene rože v hiši in pred njo, ki jo razveseljujejo s cvetjem, hkrati pa ji zapolnijo čas. Želimo ji še naprej krepkega zdravja in moči, da se ji tudi v prihodnje uresničijo stvari, ki si jih sama najbolj želi.

Naša mama je praznovala 80 let

Irma Marija Zajc

Foto: Ana Križaj

O mamah pojejo različne pesmi, o njih so napisani romani. Tudi naša mama Angela Maurel ima svoj roman, ki še ni napisan, a obstaja v naših srcih.

Danes si zelo težko predstavljam, kako je petletno dekletce odšlo od doma k stricu in teti za rejenko. Teta in stric sta bila stroga in resna človeka, njuno vodilo v življenju je bilo delo. Vem, da mame nihče ni objel, ji ni bral pravljic za lahko noč, je ni stisnil k sebi. A mama je klub strogi vzgoji zrasla v eno najbolj ljubečih žensk. Zrasla je v našo mamo.

Naša mama ne joka in se ne cmeri za vsako stvar, kot se recimo jaz. Verjetno je to vlogo prevzel njen brat dvojček Miha, ki ga mama zelo pogreša. Žal je že nekaj let pokojni.

Pa je nastopil njen letošnji 80. rojstni dan. Za skupno praznovanje z zlahto in sosedi je bila mama seznanjena. Po možganih sem vrtala in razmišljala o kakšnem presenečenju, ki ji ga moramo pripraviti. Nismo ji povedali, da pridemo tudi na ta dan in tudi tega ne, kdo bo prišel. Mami že to ni šlo v glavo, kaj pri

bogu dela Jože na robu ceste, zakaj zabija en kol, ki je nepotreben. Nenehno je gledala skozi okno in spraševala, zakaj to počne. Končno je bil kol zabit in na njem seveda znak 80, ki je potešil mamino radovednost.

"Le kdo se zdaj pripelje?" je spraševala mama ob pogledu na avto, ki je zavijal na dvorišče. "Pa greva pogledat," sem ji rekla. Korakala je proti avtu, ven so prihajali Evgen, Štefka, Selina ... Mama je postala zelo vesela. Ampak Evgen je odprl še ena vrata in pomagal izstopati njeni hčerki Nežki, ki živi v CUDV Črna. Na drugi strani jo je podprla še Štefka in mama je zajokala. "Kaj ste mi naredili, Nežko ste mi pripeljali ..." Ni jokala samo mama, jokali smo vsi. Nežka že dolgo ni bila doma na obisku, ima težave z motoričnimi sposobnostmi in večino časa preživi v vozičku. Kaj se lahko zgodi lepšega za rojstni dan kot pa prisotnost vseh otrok!? Nežka je bila zelo lepo urejena, enkratna in se je lepo vživela v celotno praznovanje. Dan je bil popoln, nabit s čustvi in duhovno zelo bogat.

Naša mama nekako ne more verjeti, da jo imamo vsi zelo radi. Glede na vse viharje, ki so jo premetavali skozi življenje, si od vsega najbolj zasluži spoštovanje in ljubezen. Mi, vsi njeni, ji izkazujemo njeno zaslužnost, da smo, kar smo. Ljubezen in spoštovanje sta največ, kar ji lahko damo.

Mama, radi te imamo!

Jezernikova Angela z družino in županjo Marijano Cigalo

Zaključek likovne kolonije

Mirko Tovšak

Kulturno društvo Jože Tisnikar, ki že nekaj let deluje v Mislinji, je tudi letos organiziralo likovno kolonijo. V planinskem okolju na Kopah so se zbrali številni likovni umetniki, ki so se ob zaključku kolonije predstavili na likovni razstavi v rojstni hiši Jožeta Tisnikarja v Mislinji.

Marko Košan pozdravlja udeležence razstave.

Na letošnji likovni koloniji so sodelovali likovni ustvarjalci z domala vseh območij Slovenije. Tako so na Kopah soustvarjali Igor Banfi, Rudi Benedik, Beti Bricelj, Rajko Čuber, Metka Elzar, Katja Felle, Peter Hergold, Narcis Kantardžić, Janko Drač, Lučka Šparovec in Boris Zaplati. Kot častni udeleženec se je kolonije udeležil tudi znani likovni umetnik iz Slovenj Gradca, sicer dolgoletni direktor Umetnostne galerije v Slovenj Gradcu, prof. Karel Pečko. Na tej koloniji so nastale številne likovne stvaritve, udeleženci pa so se na koncu predstavili s svojimi deli na 4. likovni razstavi v rojstni hiši Jožeta Tisnikarja v Mislinji.

Odprtje razstave je potekalo v obnovljenih prostorih Tisnikarjeve

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali razstavljene slike.

Prof. Karel Pečko na odprtju razstave

domačije ob številni udeležbi domačinov, udeležencev likovne kolonije in drugih ljubiteljev likovne umetnosti. Ob tem dogodku naj omenimo, da je v času županovanja sedanjega župana Franca Šilaka Občina Mislinja pokazala veliko mero razumevanja za obnovo Tisnikarjeve rojstne hiše, tako da je ta postala v zadnjih letih tudi prizorišče številnih likovnih razstav. Takšnega razumevanja v preteklosti ni bilo, zato smo domačini toliko bolj veseli, da lahko obiskovalcem tega kraja med drugim pokažemo tudi hišo, kjer se je rodil ta priznani slikar. Mislinjčani smo še posebej ponosni na našega rojaka Tisnikarja, zato tudi ni naključje, da je Jože Tisnikar ob ustanovitvi Občine Mislinja postal prvi častni občan te lokalne skupnosti.

Doroteja Stoporko, ki je ustanoviteljica kulturnega društva Jožeta Tisnikarja v Mislinji, si prizadeva, da bi postala vsakoletna likovna kolonija tradicija v delovanju društva. Velika želja organizatorjev vsakoletne likovne kolonije je, da bi postala tradicionalni dogodek srečanja likovnih umetnikov iz območja celotne Slovenije in da bi večnamenski objekt, ki ga je zgradila občina Mislinja na Kopah, tudi v prihodnje služil udeležencem te kolonije v času njihovega ustvarjanja.

Odprtja se žal zaradi zdravstvenih razlogov ni mogel udeležiti ponovno izvoljeni župan Franc Šilak, je pa v njegovem imenu vse udeležence pozdravil občinski svetnik Marjan Križaj. V uradnem delu otvoritve je spregovoril tudi Karel Pečko, ki je v zanimivi predstavitvi orisal lik Jožeta Tisnikarja. Z njim je bil tesno povezan v času njegovega ustvarjanja, saj je bil med drugim tudi njegov mentor, ki mu je pomagal na umetniški poti. Odprtja se je udeležil tudi Marko Košan iz Galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec, ki je v svojem nagovoru obljubil, da bo v prihodnje ta galerija sodelovala pri organizaciji in izvedbi prihodnjih kolonij likovne umetnosti.

Likovni simpozij umetnikov Slovenije in Podjune na Koroškem

Martina Cigler

Kulturno društvo koroških likovnikov z Raven na Koroškem je v septembru v občini Slovenj Gradec priredilo projekt likovnega simpozija na ekološko turistični kmetiji Lešnik na Golavabuki.

Cilj projekta je bilo meddruštveno sodelovanje, izobraževanje in navezovanje stikov umetnikov iz drugih sredin in okolja. Rdeča nit je bila teoretično in praktično izobraževanje v slikarskem mediju. Sodelovali so slikarji iz petih različnih društev v Sloveniji in Avstriji.

Slikar Drago Medved iz Nove Cerkve pri Celju je bil hkrati tudi častni gost in mentor na simpoziju. Že dvajset let se ukvarja tudi s kulturo pitja in kulinarike ter predava o vinski kulturi. Je vitez slovenske viteške dvanajstine reda sv. Fortunata in vitez vina v Ordo equestris vini Europae. Doslej je napisal več kot 20 knjig, nekatere so tudi prevedene.

Slikarka, likovna pedagoginja, vodja različnih projektov Erna Ferjanič Fric je s svojim pedagoškim nazorom kot mentorica na simpoziju širila meje slikarskega dožemanja. Njena dela so

Anka Kolarič

živahna, polna kontrastnih linij, najbolj je prepoznavna s svojimi motivi trav in pokrajin. Pesnica in velika poznavalka kulturnih objektov v Rogaški Slatini je zaposlena kot likovna pedagoginja v osnovni šoli in izvaja ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle.

Predsednica umetniškega društva Štefka Cobelj DPD Svoboda Ptuj Anka Kolarič je začetnica v slikanju in je bila povabljena prav zaradi tega, da spoznava slikarske medije *prima vista*. Predsednik društva koroških likovnikov Zoran Rožič se ji je ob tej priložnosti zahvalil za njeno nedavno povabilo k njim na slikarske dni na Ptuj.

Domačin Feliks Fruhauf - Sreč iz Dravograda je nestor društva koroških likovnikov.

Njegova temperamentna in barvno topla dela so pozitivna in večkrat pričevalci zgodovine.

Leta 1981 se je včlanil v Društvo koroških likovnikov na Ravnah. Vsakozi je aktiven član, poleg tega pa je častni član likovne sekcije Kulturno umetniškega društva Kliničnega centra, Medicinske fakultete dr. Lojze Kraigher v Ljubljani ter likovne sekcije Dravograd. Je tudi član Art Femips, s katerim se udeležuje ustvarjanj v tujini. Beleži preko 20 samostojnih in več kot 120 skupinskih razstav.

Podpredsednica Društva koroških likovnikov Helena Kotar je večna iskalka izražanja. Pokazala se je v mladostnih

Erna Ferjanič Fric in Drago Medved

motivih, ki so malce prežeti s kubistično noto.

Domačin, slikar in predsednik Društva koroških likovnikov, član Društva šaleških likovnikov Zoran Rožič s svojo paletu energijsko toplih in sončnih barv ter specifično likovno prepoznavnostjo slikanja v več tehnikah hkrati, širi svojo optimistično naravnost in je z organizacijo simpozija omogočil

slovenskim umetnikom, ki žive v dveh sosednjih državah, da širijo in hkrati združujejo svoj ustvarjalni prostor.

Na likovnem simpoziju je uradno nastalo deset likovnih del.

Projekt simpozija so podprli JSKD RS, Občina Ravne na Koroškem, Zavarovalnica Triglav in ekološko turistična kmetija Lešnik z Golavabuke.

GLI d.o.o.

Gozdno lesni inženiring

V spomin

Leta pridejo in odidejo,
a spomini za vedno ostanejo.

Frančiška Knez
1928–2013

27. 11. bo minilo eno leto, odkar si nas za vedno zapustila. V naših srcih še vedno ostaja bolečina, ker te ni več med nami, ostajajo pa tudi spomini na vse lepe trenutke, ki smo jih preživeli skupaj. Hvala vsem, ki se jih spominjate.

Vsi njeni.

PRGIŠČE ZGODOVINE

Vajenec Vanči

Pobeg iz delavnice (2. del)

Lipnik

Majster Jehart je prvega dne dodelil Vančija za pomoč delavcu Tevžu, resnemu možaku štiridesetih ali petdesetih let. Če je majster Jehart deloval kot skrben oče, je bil Tevž med delom kot angel varuh, ki ga je neizkušen fantič zares potreboval.

V obratu strojarne je Vanči že prve dni zaznal delovanje neznanih sil. Najprej je opazil, da je večina prostrane strojarne pokrita s čudnimi lesenimi pokrovi, ki so tako rekoč plavali po nekakšni umazani luži. Kmalu je spoznal, da so pod temi pokrovi do tri metre globoke jame, od katerih so nekatere do vrha napolnjene s kožami, druge pol, nekatere povsem prazne. Plavati Vanči še ni znal in nič kaj prijetno mu ni bilo stopicati po teh negotovih lesenih pokrovi, kjer nikdar ne veš, kam se utegneš pogrezniti.

Ob prvi priložnosti je radovedno pokukal, kam kurjači dnevno potiskajo kupe premoga in druge kurjave. V tleh so imeli veliko luknjo, kjer je globoko spodaj gorelo kot v peklom. Nad tem peklom pa je rohnel ogromen stroj – lokomobila –, od katerega je izžarevala silna vročina. Blizu stroja je bil dimnik (v času tega pisanja še stoji), pri katerem dnu je tulil močan ventilator in poganjal dim navzgor.

Na drugem koncu strojarne so bila mala železna vrata, izza katerih je vedno nekaj votlo bobnelo. Ob vratih je bila nameščena omarica z veliko električnimi varovali in stikali. Le kaj je tam notri? Kmalu se je pokazala priložnost. Globoko brezno, kamor bobneče dre voda, velik stroj s še večjo železno jermenico, prek katere teče več metrov dolg in kakšnih 40 cm širok, debel usnjen jermen. Vrteča se jermenica je skupaj z jermenom ustvarjala pravi piš, ki je vel skozi odprta vrata. A ko so se vrata zaprla, je zopet samo še votlo bobnelo.

Podzemni svet pod strojarno in okrog nje je torej grozeče deloval na neizkušenega kmečkega fantiča, nič bolje pa ni bilo v pritličju. Velikanski sodi za strojenje kož – deset kubičnih metrov in več – so se počasi vrteli zdaj v eno smer, malo zastali in vrtenje obrnili. Močna zobata kolesa so bila na nekih mestih že malce obrabljena, zato so od časa do časa zašklepetala. Vse skupaj je spominjalo na godrnjanje velikanov, ki iz različnih kotov strojarne rohnijo, včasih posamično, drugič pa več njih hkrati uprizori nerazumljivo pričkanje.

In tedaj se je zgodilo tisto.

Po naročilu majstra Jeharta je Vanči nekaj brkljal blizu bobneče električne turbine, ko je iz omare z varovalkami švistnil visok plamen. Vsa plošča je zagorela. Majster je imel svojo mizico le nekaj korakov stran in je nenaden požar takoj opazil ter tudi ukrepal. Z vso naglico je stekel proti prvim vratom strojarne. Vanči je kajpak sklepal, da vse skupaj vrag jemlje, zato jo je jedrno ucvril za majstrom, meneč, da on pač beži pred grozečo nevarnostjo gotovo v pravo smer. Drug za drugim sta pritekla do elektrodelaavnice, kjer je Jehart alarmiral elektricarje. Vanči je tedaj spoznal, da mu ne bi bilo treba bežati, kajti ne meneč se zanj je Jehart skupaj z vodjem elektrodelaavnice Kešpretom tekkel nazaj h goreči omarici in stvar je bila kmalu pod nadzorom.

Vančiju je zavoljo pobega postalo nekoliko sitno, a menil je, da tega itak nihče ni opazil. Pa ni bilo tako. Starejši, s šegavostjo navdahnjen delavec Korl, je bil ob izbruhu požara prav blizu in je opazil ravnanje obeh, majstra in vajenca. Sedeč potem pri malici na svojem delu trama vrh *keslna* je vsem prisotnim razlagal, češ: "Ko bi vi vidli, kak je pob letel!" Vančija je oblila rdečica, molčal je, a v bran se mu je postavil varuh Tevž. "Prav je naredil!" je odločno pribil Tevž. "Prvič, pob ni vedel, kaj se na šultkaslnu dogaja, in drugič, če ob požaru že ne moreš pomagati, se vsaj umakni."

Ob tej razlagi so se delavci, ki so se poprej muzali in krohotali, zresnili in začeli Tevžu pritrjevati.

Smešen dnevni dogodek je Korlnu in drugim pač nekoliko popestril turoben zimski dan. Kmalu je bil pozabljen in nikdar kasneje se nihče ni obregnil obenj.

Tehnični vodja podučil vajenca

Tehnični vodja obrata usnjarne, Verbič, je skoraj vsak dan vsaj enkrat obšel vse oddelke. Če je bil sam, je skozi obrate hodil molče in opazoval delovanje naprav ter delavcev. Delavci so se mu najraje umaknili s poti ali se na videz zatopili v svoje delo, da ga ni bilo treba pozdravljati, pa tudi on ni pozdravljaj. Niti majstrov ni ogovarjal. Pogosto ga je na obhodu spremljal obratovodja Jurjec. Ta je bil priljuden, dobrovoljen, četudi je včasih bil videti zaskrbljen. Kadar je bil na obhodu sam, je rad nagovarjal delavce, pozdravljaj vse, celo vajenca Vančija. Jurjec je naredil dnevno več obhodov skozi vse oddelke.

V strojarni je bila nastavljena kakih 8 cm debela gumijasta vodovodna cev,

dolga in gibka, zvita pod svojim ventilom. Štelo je, da je voda pitna, zato so jo delavci pili kar iz cevi. Nobene druge vodovodne pipe tam okrog ni bilo, tudi nobene posode, kamor bi si človek natočil vode. Žejen si preprosto vzel v roke ustje debele cevi, nekoliko odprl ventil in voda je rahlo plala navzgor, kjer si jo z usti prestregal. Pri tem je za kozarec popite vode steklo po tleh v nemar morda po deset in več litrov. Nihče se ob to ni obregnil. Vsi delavci tam okrog so pili tako in kajpak tudi vajenec Vanči.

Nekega dne pa je Vanči ravnokar pil na tak način, ko je ob svojem obhodu prišel mimo Verbič. Oddaljenost med njima je bila kakih deset metrov. Verbič s pogledom kratko ošvrkne vajenca in nadaljuje svoj počasni, umirjeni hod. Po nekaj korakih obstoji, se trenutno zamisli, obrne in zakorači naravnost proti vajencu. Ker sta bila tam sama, je Vanči seveda

uganil, da je tehnični vodja namenjen k njemu. Kaj bo? Z nekoliko osornim glasom Verbič pove nekako takole: "Če bi vsak delavec za kozarec polil po tleh toliko vode, kot ti, fant, mora tovarna propasti." Rekoč to, se obrne in nadaljuje svoj umirjeni obhod.

Prva lekcija o skrbnem gospodarjenju Vajenec se zamišljen vpraša: "Kaj se mora voda res plačati? Da je treba kupiti cev, plačati vodovodno napeljavo ipd. to ja, vendar kmečkemu fantu niti na misel ni prišlo, da bi se morala plačevati tudi voda. Očitno so tudi drugi delavci razmišljali podobno, saj je voda iz tiste cevi zares tekla brez slehernega varčevanja. Vanči bi ta pripetljaj prav rad povedal še drugim delavcem ob malici na *keslno*, a kaj, ko vajenec ni imel pravice do besede. Smel je le poslušati. Toda sam je s tovarniško vodo poslej varčeval.

Reakcija

Ida Robnik

V prejšnji številki Viharnika (10/2014) sem v uvodniku razmišljala o poslovni potezi trgovskih centrov Cityparka Ljubljana z akcijo "Posvoji drevo za en evro". Po izidu te številke sem prejela telefonski klic predstavnice za stike z javnostmi Cityparka Ljubljana, ki mi je želela predstaviti še nekatere druge akcije omenjenih trgovin, ki pa niso vezane na obvezen nakup v eni izmed trgovin. Eden izmed takih njihovih projektov je "Dva milijona sadik za dva milijona uničenih dreves v žledolomu", ki je trajala do 14. oktobra 2014. Vsak od obiskovalcev je lahko kupil sadiko za en evro tako v Cityparku kot tudi preko sms sporočila. Po končani akciji bo sadika posajena v slovenskih gozdovih. Sajenje dreves bo predvidoma v novembru, kar pa določajo taborniki. Družbeno odgovorno akcijo sta organizirala Zveze tabornikov Slovenije v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije.

Vzporedno tej akciji pa je Citypark za najmlajše obiskovalce organiziral delavnice izdelave ptičjih hišic, ki so jih kasneje postavili ob poti ob žici, kjer bodo ptice mimoidoči lahko hranili.

Uvodnik v prejšnji številki Viharnika ni bila kritika akcije Cityparka Ljubljana; morda le preblisk drugače povedanih občutkov prenekaterih prebivalcev naše dežele, ki se v tem potrošniškem "sistemu" ne najdemo.

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.**

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d.
Vorančev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

telefon: 02 88 39 480
02 88 42 684

e-mail: viharnik@gg-sg.si,
viharnik.gg@gmail.com

Direktor:

Silvo Pritrznik

Glavna in odgovorna urednica:

Marta Krejan Čokl, prof.

Uredniški odbor:

Marta Krejan Čokl, Ida Robnik, Danijela Zaveršnik,
Saša Šuhel, Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik,
Mateja Uršnik

Lektorica:

Marta Krejan Čokl, prof.

Fotografija na naslovnici:

Razigrana jesen na Pohorju

Foto: Marta Krejan Čokl

Oblikovanje in grafična priprava:

Unigraf - Igor Senekovič, s. p., Prevalje

ZIP center, d. o. o., Ravne na Koroškem

Na podlagi mnenja ministrstva za Informiranje z dne 30. 1. 1992 je Viharnik proizvod informativnega značaja (tj. tarifne številke 3).

Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva.

Zlatko Škrubej

*Za šalo ali zares?***KOT VEDNO**

Tone vpraša sodelavca: Kaj boš počel v nedeljo zvečer?

- To, kar vedno
- In kaj je to?
- Trgal bom listke za loto?

TUDI NEKAJ

Ferdo vpraša prijatelja: Ali veš, kaj si mora kupiti samski možki?

- Kaj?
- Yugeca
- Zakaj?
- Lahko ga poriva, pa še dobro kuha!

GROŽNJA

Črv reče svoji izvoljenki: Če se ne boš poročila z mano, se bom vrgel pred kuro!

RAZLIKE NI

Zvone vpraša prijatelja: Kakšna je razlika med slabim dijakom in slabim možem?

- Ne vem, kakšna?
- Ni je. Obema domačo nalogo delajo drugi ...

DOBER ODGOVOR

Učiteljica vpraša Mihca: Kateri čas je to, če rečem, da sem bolna?

Mihec hitro: Najlepši čas.

NAPIS

Pred mesnico je stala tabla, na kateri je pisalo: Jutri bom klal. Prosim, da se postavite v vrsto.

NEPOTREBNO

Gost v restavraciji vpraša natakarja: Ali je vaš kuhar sploh očistil ribo, preden jo je spekel?

Natakar prijazno: Zakaj le, saj je vse življenje preživela v vodi!

STRAH

Teta si ogleduje malega nečaka in pravi: Že cel fant od fare si, kmalu boš cel oče!

Nečak odvrne: Ja, tega se tudi mamica boji.

POZNA GA

Ivek v gostilni reče Vladu:

- Poglej Milana, kako pijan je!
- Kako pa veš, da je pijan?
 - Začel je osvajati svojo ženo!

VISOKA TEMPERATURA

V kokošnjaku kura reče drugi kuri: Sinoči sem imela najmanj 40 stopinj temperature.

- Kako pa to veš?
- Izlegla sem trdo kuhano jajce ...

Močno osoljen segedin

Milena J. Cigler

Ker mi prijateljica Mojca ni mogla *zrihtati* ženina, kakršnega bi jaz želela, sem v želji, da koristno porabim čas, odšla na posredovalnico za delo. Upokojencem ne bodo vzeli pokojnine, torej lahko delam! Kaj lažjega in zanimivega za dodatni zaslužek, sem si rekla.

Na hodniku je bilo polno oglasov, nalepljenih na oglasno desko. Iščevo gospodinjjo, iščevo zidarja, iščevo pomočnika grobarja, picopeka ..., družabnico za štiri ure dnevno! To mi je kar ustrezalo, torej – gospodinjo in družabnico. Prepišem si telefonsko številko in naslov in grem zaslužku in novim dogodivščinam naproti. Popoldne kličem od doma na navedeno številko. Oglasi se ženski glas: "Ja, halo, soseda od Francija tu. Gospod Franci trenutno cepi drva. Lahko se pripeljete k njemu, če imate avto." Razložim mi, kako se pride v vas in do hiše.

Popoldne se odpravim od doma in preiščujem, kakšna bo moja nova "služba".

Dokaj težko je bilo najti to hišo, okoli katere je bila razstavljena cela mašinerija, od tovornjaka do traktorjev, vsi kmetijski stroji in priključki, par osebnih avtomobilov, vse pa bolj starih znamk. Strme stopnice me pripeljejo do vhodnih vrat. Zvonec ne dela. Trkam in tolčem po vratih. Odpre droben možiček črnih las in zagorelega, podolgovatega obraza. "Imate avto?" je njegovo prvo vprašanje. "Imam. Zakaj pa?"

"Peljali me boste v Ljubljano na sejem rabljene mehanizacije in avtomobilov!" Kaj? Ne pride v poštev, si rečem.

"Zakaj pa jaz?" vprašam.

"Meni so vzeli vozniško, ker sem pijan vozil," mi odgovori.

"Zakaj pa niste napisali, da potrebujete šoferja in ne gospodinjo?"

"Saj tudi gospodinjo potrebujem! Skuhajte hitro nekaj za kosilo, potem greva pa na sejem!" Višina plačila me prepriča, da ostanem.

"Kje je shramba?" vprašam presenečeno. Z roko pokaže sosednja vrata. Odprem in vame udari vonj po plesni in trohnobi. Na policah se valja nekaj plesnivih klobas, mleta paprika, na pol gnila zeljnata glava, ki je že čisto sprijeta, začimbna mešanica vegeta, ki je postala *poc*, in okamneli kruh. Vse to prinesem v kuhinjo in se sprašujem, kaj naj iz tega skuham. "Naredi *segedin*!" ukaže možakar.

"Ali lahko skočim v trgovino?" vprašam priliznjeno, da bi se nekako izmuznila domov. "Ne moreš, nimava časa! Skuhaj iz tega, kar imaš, pa *hilaj*, ker sem lačen!"

S klobas nekako zdrgnem plesen, nalijem vode v okrušen lonec, klobase vržem vanjo, dodam *zapocane* začimbe in zelje, močno osolim ter pokrijem. On tačas sedi za mizo in pije pivo ter se veseli skorajšnjega kosila. Sedem mu nasproti in opazujem osamljenega in zapuščenega možakarja. "Ali znaš igrati karte?"

"Malo"

"Torej greva nekaj rund."

Razdeli karte in se zatopi v igro. *Segedin* začne vreti in jaz skočim, da odkrijem pokrovko. On je tako zatopljen v karte, da ne opazi, da me ni za mizo. Izkoristim priložnost, vzamem jopič in se izmuznem iz kuhinje, zdrvim po stopnicah in kolikor me noge nesejo, stečem v avto. Pritisnem na pedal za plin in že sem skozi gozd. Upam, da mu bo močno osoljen *segedin* teknil.

Moja prva upokojevska služba se ni obnesla, a glavno, da sem jo pobrisala od tega čudaka. Bo pa drugič bolje, se tolašim, ko zavijem z glavne ceste proti domu novim dogodivščinam naproti.

TURISTIČNO DRUŠTVO MISLINJA

www.td-mislinja.si
td.mislinja@siol.net

Turistično društvo Mislinja vabi vse občane na novoletni sejem, ki bo v soboto, 13. 12. 2014, z začetkom ob 8. uri pred trgovino TUŠ v Mislinji.

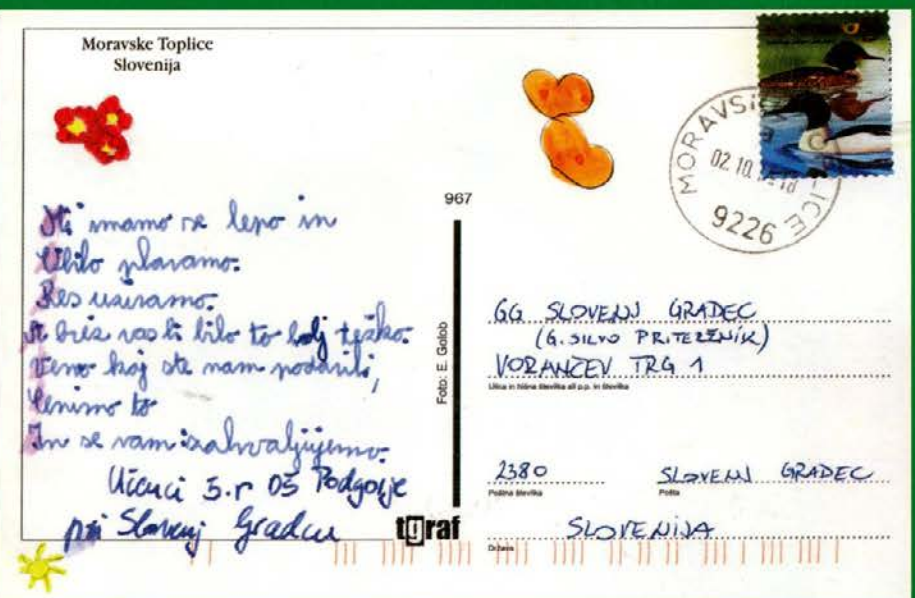
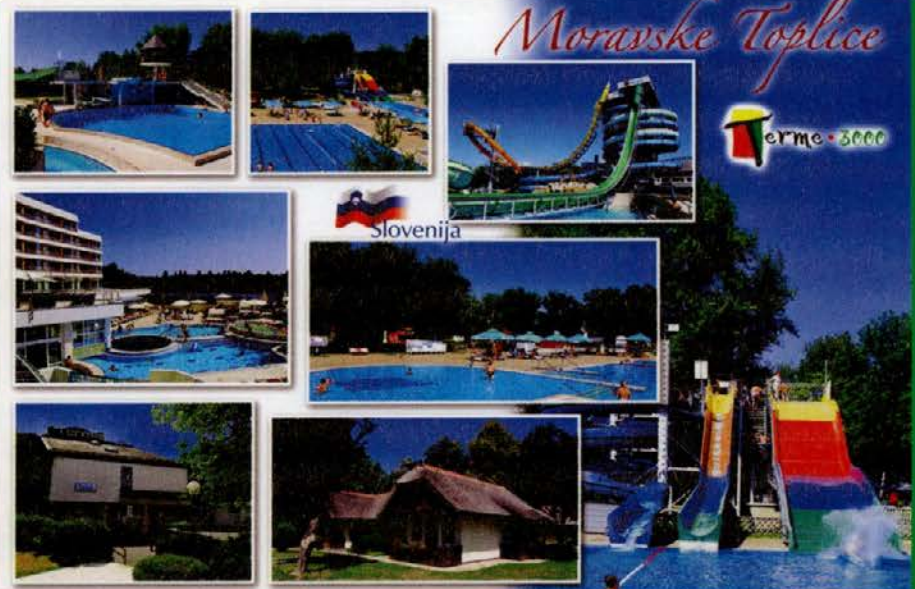
Na sejmu bo možno kupiti suhomesne izdelke, bučno olje, bučna semena in namaze, razna peciva, sire in jogurte, kruh iz kmečke peči, vino in še mnogo drugih dobrot.

Vabljeni!

LESO TEKA®

MASIVNE LESENE HIŠE

Mi smo za les!

Gozdno-lesna veriga GG Slovenj Gradec

Trudimo se, da lesu, ki zraste pri nas, dodamo kar največjo vrednost, pri čemer zaposlujemo ljudi, ki živijo in delajo pri nas. Približno polovico hlodovine pridobimo iz državnih gozdov, vsaj še enkrat toliko pa je odkupimo od gozdnih posestnikov.

Prednosti, ki jih ima gozdni posestnik z oddajo svoje hlodovine GG Slovenj Gradec:

- odkup hlodovine smreke, jelke, macesna, bora in bukve po poštenu ceni in plačilo v 30 dneh
- odkup hlodovine vseh dolžin, debelin in kvalitete ter organiziran odvoz sortimentov
- odkup lesa na panju in organizirana sečnja ter spravilo lesa
- elektronski prevzem lesa na našem skladišču
- izdelava poročila o pavšalnem nadomestilu za prodajo okroglega lesa za preteklo leto

Kontaktne osebe za odkup:

Božo Vrhnjak, vodja odkupa, tel. 031 575 172; e-pošta bozo.vrhnjak@gg-sg.si

Robert Uršej, odkupovalec, tel. 051 606 872; e-pošta robert.ursej@gg-sg.si

Ivan Martini, odkupovalec, tel. 041 656 005

Prosimo, da z omenjenimi osebami navežete stik in radi se bodo oglasili pri vas in se z vami dogovorili o podrobnostih.

Z oddajo hlodovine GG-ju Slovenj Gradec boste naredili veliko koristnega zase in s tem zagotovili zaposlitve ljudjem v našem okolju.

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.**

Foto: Marta Krejan

**1.000.000 €
ZA ZDRAVLJENJE,
KO TO NAJBOLJ
POTREBUJETE**

Best Doctors®
Zdravstveno zavarovanje

**Zavarovalnica
Maribor**

080 19 20
www.ZavarovalnicaMaribor.si